

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1994-1995

HANDELINGEN

2-3-4-5-6

VERGADERINGEN VAN NOVEMBER 1994

ACTIEF EN PASSIEF KIESRECHT BIJ GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN
ACTUELE INTERPELLATIES
ACTUELE VRAGEN
ASSOCIATIEVERDRAGEN
BOELWERF
EUROPESE UNIE
INTERPELLATIES
LIEFKENSHOEKTUNNEL
RATIONEEL ENERGIEGEBRUIK
RESOLUTIE BESCHERMDE WERKGELEGENHEID
RESOLUTIE SCHEEPSBOUWBELEID IN VLAANDEREN
SAMENWERKINGSAKKOORD BESTEMMING MILIEUTAKS
VLAAMS-BRABANT-BELEID
VLAREM 11
VRACHTWAGENVIGNET
ZUID-AFRIKA

Inhoud

Nr. 2 Woensdag 16 november 1994 Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 27

Ontwerpen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 27

Voorstellen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 27

Voorstel van resolutie
Indiening en verwijzing, blz. 28

Boek van het Rekenhof
Indiening en verwijzing, blz. 28

Advies van het Rekenhof
Indiening en verwijzing, blz. 28

Verslagen
Indiening, blz. 28

Motie
Indiening en verwijzing, blz. 28

Besluit van de Vlaamse regering
Indiening en verwijzing, blz. 28

Opmerkingen van het Rekenhof
Indiening en verwijzing, blz. 28

Kennisgeving van het Rekenhof
Indiening en verwijzing, blz. 29

Adviezen van de Vlaamse Mediaraad
Indiening en verwijzing, blz. 29

Arresten van het Arbitragehof
Indiening, blz. 29

Kennisgevingen van het Arbitragehof
Indiening, blz. 29

Samenstelling van commissies en werkgroepen
Wijziging onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 29

Boodschappen, blz. 30

Onderzoek naar taalgroep en woonplaats, blz. 30

Ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 30 april 1993 tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de bestemming van de milieutaks en de coördinatie van het gewestelijk beleid ter zake en wijziging van het decreet van 23 januari 1991 tot oprichting van het Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur als gewestdienst met afzonderlijk beheer – 405 (1992-1993) – Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking, blz. 31
Sprekers : de heer H. Brouns, verslaggever, de heer L. Dierickx en minister N. De Batselier

Artikelsgewijze bespreking, blz. 32

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de volgende internationale akten:

1. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds en Roemenië, anderzijds, Protocolen 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 7, Bijlagen I, 11, 111, IV, V, VI, VII, VIII, IX, x, XI, XII, XIII, XIV, xv, XVI, XVII, XVIII en XIX en Slotakte, gedaan te Brussel op 1 februari 1993

2. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds en de Republiek Bulgarije, anderzijds, Protocolen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 en 8, Bijlagen I, 11, 111, IV, V, VI, VII, VIII, IX, x, XI, XII, XIII, XIV, XV en XVI en Slotakte, gedaan te Brussel op 8 maart 1993 – 613 (1994-1995) – Nr. 1

Algemene bespreking, blz. 33
Spreker : minister-president L. Van den Brande

Artikelsgewijze bespreking, blz. 33
Spreker : minister-president L. Van den Brande

Motie van orde
Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 34
Spreker : minister-president L. Van den Brande

Voorstel van resolutie van de heren H. Brouns, L. Hancké, M. Maertens en E. Van Vaerenbergh betreffende de beschermde werkgelegenheid – 588 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 3

Bespreking, blz. 34
Sprekers : de heer F. Dielens, verslaggever, mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke, de heren M. Olivier, H. Brouns, G. Vermassen, M. Macrtens en minister L. Detiège

Interpellaties (Regl art. 78)
Interpellatie van de heer M. Verwilghen tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, en de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de onwettig-verklaring van Vlare II
Interpellatie van de heer L. Barbé tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over Vlare II, blz. 40

Sprekers : de heren M. Verwilghen, L. Barbé en minister N. De Batselier

Regeling van de werkzaamheden, blz. 49

Bijlage
Vraag om uitleg van de heer F. Van den Eynde tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en

Ambtenarenzaken, in verband met de eindtermen lichamelijke opvoeding, blz. 51

Nr. 3 Woensdag 16 november 1994 Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 53

Interpellaties (Regl. art. 78)
Interpellatie van de heer H. Suykerbuyk tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de huidige behandeling door het Europees Parlement van het voorstel van richtlijn tot toekenning van het actief en passief kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen aan alle burgers van de Europese Unie
Interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het toekennen van actief en passief kiesrecht bij de gemeenteraadsverkiezingen aan alle burgers van de Europese Unie bij de volgende verkiezingen, blz. 53

Sprekers : de heren H. Suykerbuyk, P. Van Grembergen, L. Pierco, J. Van Hautthem, A. Denys, L. Hancké, J. Geysels, H. Coveliers en minister-president L. Van den Brande

Met redenen omklede motie, blz. 60

Interpellatie van de heer F. Dewinter tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de missie van de Vlaamse regering naar Zuid-Afrika, blz. 61

Sprekers : de heren F. Dewinter, P. Van Grembergen, H. Suykerbuyk, S. Plateau, L. Steenwegen, J. Valkeniers, L. Dierickx, L. Hancké en minister-president L. Van den Brande
Met redenen omklede moties, blz. 74

Regeling van de werkzaamheden, blz. 75

Nr. 4 Donderdag 17 november 1994

Berichten van verhindering, blz. 77

Samenstelling van commissies
Wijziging onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 78

Actuele vragen (Regl. art. 77)

Actuele vraag van de heer D. Vanpoucke tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de ontradingcampagne voor studies geneeskunde, blz. 78

Actuele vraag van de heer F. De Man tot mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewelkstellingen Sociale Aangelegenheden, over het gratis verstrekken van spuiten aan drugverslaafden, blz. 79

Actuele vraag van de heer H. Brouns tot mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewelkstelling en Sociale Aangelegenheden, over de verontreiniging van de Maaswaterwaarden in de buurt van Maasmechelen en Maaseik, blz. 79

Actuele vraag van mevrouw V. Dua tot mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewelkstelling en Sociale Aangelegenheden, over het voornemen van de Vlaamse regering om in de loop van 1995 alle nepstatuten om te zetten in volwaardige banen, blz. 80

Actuele vraag van de heer G. Annemans tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de betrokkenheid van de Vlaamse regering bij de beslissing van de federale regering inzake Islamonderwijs, blz. 81

Actuele vraag van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de opmerkingen van de Europese Rekenkamer in verband met de fraudebestrijding in de EU en de controle op de besteding van de EU-gelden, blz. 82

Actuele vraag van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de weerslag van de negatieve financiële situatie van de NMBS op het vervoersbeleid in Vlaanderen, blz. 83

Actuele interpellaties (Regl. art. 79)
en toegevoegde actuele vragen (Regl. art. 77,5,c)

Actuele interpellatie van de heer A. Denys tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de situatie bij de naamloze vennootschap Boelwerf Vlaanderen

Actuele interpellatie van de heer F. Wymeersch tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de stand van zaken in het Boeldossier.

Toegevoegde actuele vraag van de heer J. De Meyer tot de heer L. Van den

Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het dreigend einde van de grotescheepsbouwactiviteit in Vlaanderen ten gevolge van financiële moeilijkheden bij de Boelwerf-Temse,

Toegevoegde actuele vraag van de heer J. Ulburghs tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de moeilijkheden bij de Boelwerf te Temse, blz. 84

Sprekers : de heren A. Denys, F. Wymeersch, J. De Meyer, J. Ulburghs, mevrouw M. De Meyer, de heer M. Cordeel, minister-president L. Van den Brande

Met redenen omklede motie, blz. 93

Motie van orde

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 93

Sprekers : de heren L. Hancké en F. Wymeersch

Actuele interpellaties (Regl. art. 79)
(Voortzetting)

Actuele interpellatie van de heer J. Geysels tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de gevolgen van de in de federale programmawet opgenomen bepalingen inzake het rationeel energiebeleid voor het Vlaamse beleid ter zake, blz. 94

Sprekers : de heren J. Geysels, F. Dielens, minister-president L. Van den Brande

Met redenen omklede motie, blz. 98

Nederlandse Radio- en Televisie-uitzendingen in België, omroep van de Vlaamse Gemeenschap

Benoeming van een titelvoerend lid en twee plaatsvervangende leden van de raad van bestuur, blz. 98

Sprekers : de heren F. Dewinter, H. Coveliers, L. Standaert

Motie van orde

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 99

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de volgende internationale akten :

1. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds en de Tsjechische Republiek, anderzijds, Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVIa, XVIb, XVIc en XVII, Protocolen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 en 8, en Slotakte, ondertekend te Luxemburg op 4 oktober 1993

2. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun

lidstaten, enerzijds en de Slowaakse Republiek, anderzijds, Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XIa, XIb, XII, XIII, XIV, XV, XVIa, XVIb, XVIc en XVII, Protocolen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 en 8, en Slotakte, ondertekend te Luxemburg op 4 oktober 1993

— 617(1994-1995) — Nr. 1

Algemene bespreking, blz. 99

Artikelsgewijze bespreking, blz. 99

Ontwerp van decreet houdende instemmen met het samenwerkingsakkoord van 30 april 1993 tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de bestemming van de milieutaks en de coördinatie van het gewestelijk beleid ter zake en wijziging van het decreet van 23 januari 1991 tot oprichting van het Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur als gewestdienst met afzonderlijk beheer

— 405 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 100

Spreker : de heer L. Van Nieuwenhuysen

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de volgende internationale akten:

1. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds en Roemenië, anderzijds, Protocolen 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 7, Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, x, XI, XII, XIII, XIV, xv, XVI, XVII, XVIII en XIX en Slotakte, gedaan te Brussel op 1 februari 1993

2. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds en de Republiek Bulgarije, anderzijds, Protocolen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 en 8, Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, x, XI, XII, XIII, XIV, XV en XVI en Slotakte, gedaan te Brussel op 8 maart 1993

— 613 (1994-1995) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 101

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de volgende internationale akten:

1. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds en de Tsjechische Republiek, anderzijds, Bijlagen I, II, III, IV, v, VI, VII, VIII, IX, x, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVIa, XVIb, XVIc en XVII, Protocolen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 en 8, en Slotakte, ondertekend te Luxemburg op 4 oktober 1993

2. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds en de Slowaakse Republiek, anderzijds, Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XIa, XIb, XII, XIII, XIV, XV, XVIa, XVIb, XVIc en XVII, Protocolen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

en 8, en Slotakte, ondertekend te Luxemburg op 4 oktober 1993
– 617(1994-1995) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming, blz. 102

Voorstel van resolutie van de heren H. Brouns, L. Hancké, M. Maertens en E. Van Vaerenbergh betreffende de beschermde werkgelegenheid
– 588 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 3
Hoofdelijk stemming, blz. 104
Sprekers : de heren L. Standaert en A. Kempinaire

Motie van orde

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 105
Spreker : de heer L; Hancké

Voorstel van resolutie van de heren F. Wymeersch en L. Van Nieuwenhuysen betreffende de toekomst van de NV Boelwerf Vlaanderen
– 620 (1994-1995) – Nr. 1
Bespreking, blz. 105
Sprekers : de heren F. Wymeersch en A. Denys
Hoofdelijke stemming, blz. 106

Motie van orde

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 107
Spreker : de heer F. Dewinter

Voorstel van resolutie van mevrouw M. De Meyer en c.s. betreffende het scheepsbouwbeleid in Vlaanderen
– 621 (1994-1995) – Nr. 1
Bespreking, blz. 107
Sprekers : de heren F. Wymeersch, A. Denys, J. Ulburghs, mevrouw M. De Meyer, de heer M. Cordeel
Hoofdelijke stemming, blz. 108
Spreker : de heer F. Wymeersch

Met redenen omklede motie van de heer L. Van Nieuwenhuysen tot besluit van de op 18 oktober 1994 door de heer L. Van Nieuwenhuysen gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de Vlaamse strategie voor Voeren
– 606 (1994-1995) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming, blz. 110
Spreker : de heer L. Van Nieuwenhuysen

Met redenen omklede motie van de heer J. Ulburghs tot besluit van de op 19 oktober 1994 door de heer J. Ulburghs in commissie gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de bouw- en onteigeningsprocedures voor de aanleg van de Noord-Zuidverbinding in Limburg
– 608 (1994-1995) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming, blz. 111
Spreker : de heer J. Ulburghs

Actuele vragen (Regl. art. 77) (Voortzetting)

Actuele vraag van de heer W. Seeuws tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de discriminatoire vermindering van de kredieten voor de haven van Gent en de gevolgen hiervan voor de bouw van het Kluizendok, blz. 113

Regeling van de werkzaamheden, blz. 114

Nr. 5 Dinsdag 29 november 1994

Berichten van verhindering, blz. 115

Begroting

Indiening en verwijzing, blz. 115

Begrotingsstuk

Indiening en verwijzing, blz. 115

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 115

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 116

Beleidsnota

Indiening en verwijzing, blz. 116

Beleidsbrieven

Indiening en verwijzing, blz. 116

Verslag

Indiening, blz. 116

Motie

Indiening en verwijzing, blz. 116

Besluit van de Vlaamse regering

Indiening en verwijzing, blz. 116

Adviezen van de Vlaamse Medieraad

Indiening en verwijzing, blz. 117

Arrest van het Arbitragehof

Indiening, blz. 117

Schriftelijke vragen (Regl. art. 76)

Indiening, blz. 117

Samenstelling van commissies en werkgroepen

Wijziging onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 117

Onderzoek naar taalgroep en woonplaats, blz. 117

Interpellaties (Regl. art. 78)

Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer L. Van den Brande,

minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de kansen ter afwerking van de verdere staatshervorming na de Sint-Michielsakkoorden en de initiatieven van de Vlaamse regering in dit verband, blz. 118

Sprekers : de heren E. Van Vaerenbergh, J. Van Hauthem, L. Peeters, P. Van Grembergen, H. Suvkerbuvk en minister-president L. Van den Brande

Met redenen omklede motie, blz. 123

Interpellatie van de heer J. Van Hauthem tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het Vlaams-Brabantbeleid van de Vlaamse regering in het licht van de uitslagen van de gemeenteraadsverkiezingen van 9 oktober laatste

Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, en de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de noodzaak van een samenhangend Vlaams beleid voor Brussel en Vlaams-Brabant, blz. 123

Sprekers : de heren J. Van Hauthem en E. Van Vaerenbergh

Begroeting van een buitenlandse delegatie, blz. 128

Interpellaties (Regl. art. 78) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer J. Van Hauthem tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het Vlaams-Brabantbeleid van de Vlaamse regering in het licht van de uitslagen van de gemeenteraadsverkiezingen van 9 oktober laatste

Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, en de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden over de noodzaak van een samenhangend Vlaams beleid voor Brussel en Vlaams-Brabant, blz. 128

Sprekers : mevrouw S. Creyf, de heren J. Valkeniers, F. Dielens, A. De Boeck, E. Van Rompuy, minister-president L. Van den Brande en minister H. Weckx

Met redenen omklede moties, blz. 140

Regeling van de werkzaamheden, blz. 140

Bijlage

Vraag om uitleg van de heer M. Cordeel tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over de aanvraag van bescherming van de Polder van Bazel, blz. 142

Nr. 6 **Woensdag 30 november 1994**

Berichten van verhindering, blz. 143

Actuele vragen (Regl. art. 77)

Actuele vraag van de heer P. Dewael tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenar-zaken, over de toepassing van het Cultuurpact bij de samenstelling van de raad van bestuur van het Vlaams Ondersteuningscentrum voor de Basiseducatie, blz. 143

Actuele vraag van de heer J. Geysels tot mevrouw W. Demeester-De Mcyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin en de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenar-zaken, over de problemen in de gemeenschapsinstelling voor bijzondere jeugdzorg te Mol, blz. 145

Actuele vraag van de heer L. Standaert tot mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over de administratieve problemen van de Vlaamse invoegbedrijven om prefinanciering te verkrijgen, blz. 147

Actuele vraag van mevrouw M. De Meyer tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de vermelding van vluchthuizen in de uitvoeringsbesluiten van het decreet op het algemeen welzijnswerk, blz. 147

Actuele vraag van de heer J. Ulburghs tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de gevolgen van een mogelijke verkoop van VCST door de Begemann-groep, blz. 148

Actuele vraag van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de agenda van het Vlaams-Nederlands ministerieel overleg van 1 december, blz. 149

Actuele interpellaties (Regl. art. 79)

Actuele interpellatie van de heer J. De Mol tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de Liefkenshoektunnel, blz. 150

Sprekers : de heer J. De Mol, mevrouw M. De Meyer, de heren W. Verreycken en minister T. Kelchtermans

Actuele interpellatie van de heer H. Van Dienderen tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, en de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over het vrachtwagenvignet en de NMBS.

Toegevoegde actuele vraag van de heer P. Van Grembergen tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de opbrengst van het autowegenvignet, blz. 154

Sprekers : de heren H. Van Dienderen, P. Van Grembergen, J. Ansoms, L. Van Nieuwenhuysen, J. De Mol en minister T. Kelchtermans

Met redenen omklede motie. blz. 162

Motie van orde

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 162

Met redenen omklede motie van de heer W. Verreycken c.s. tot besluit van de op 16 november 1994 door de heer F. Dewinter gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de missie van de Vlaamse regering naar Zuid-Afrika

– 619 (1994-1995) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 163

Met redenen omklede motie van de heer L. Hancké c.s. tot besluit van de op 16 november 1994 door de heer F. Dewinter gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de missie van de Vlaamse regering naar Zuid-Afrika

– 623 (1994-1995) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 164

Sprekers : de heren J. Valkeniers, P. Van Grembergen en F. Dewinter

Met redenen omklede motie van de heren H. Suvkerbuck en P. Van Grembergen tot besluit van de op 16 november 1994 door de heer H. Suvkerbuck gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid,

Energie en Externe Betrekkingen, over de huidige behandeling door het Europees Parlement van het voorstel van richtlijn tot toekenning van het actief en passief kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen aan alle burgers van de Europese Unie

– 622 (1994-1995) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 167

Spreker : de heer L. Pierco

Met redenen omklede motie van de heer A. Denys tot besluit van de op 17 november 1994 door de heren A. Denys en F. Wymeersch gehouden actuele interpellaties tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, respectievelijk over de situatie bij de naamloze vennootschap Boelwerf Vlaanderen en over de stand van zaken in het Boelddossier

– 625 (1994-1995) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 168

Sprekers : de heren A. Denys, F. Wymeersch, mevrouw M. De Mcyer, de heer P. Van Grembergen

Met redenen omklede motie van de heer J. Geysels tot besluit van de op 17 november 1994 door de heer J. Geysels gehouden actuele interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de gevolgen van de in de federale programmawet voorziene bepalingen inzake het rationeel energiebeleid voor het Vlaams beleid ter zake

– 626 (1994-1995) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 174

Sprekers : de heren J. Geysels, J. Caudron, F. Dielens, P. Deprez en J. Laverge

Regeling van de werkzaamheden, blz. 177

2e vergadering

Woensdag 16 november 1994
Morgenvergadering

VOORZITTER : de heer E. Balde- wijns

– *De notulen van de jongste vergade-
ring worden ter tafel gelegd.*

– *De vergadering wordt geopend om
10.10 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de
vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDE- RING

A. De Maght, E. Van Vaeren-
bergh : gezondheidsredenen ;

F. Cauwenberghs, J. De Roo, J. De-
volder, F. Ghesquière, P. Hostekint,
K. Pinxten, A. Schellens, J. Valke-
niers, J. Van der Sande, H. Van
Wambeke : buitenslands ;

A. Arts, J. Leclercq, J. Tavernier,
F. Vandenbroucke, V. Vautmans :
ambtsverplichtingen.

ONTWERPEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De voorzitter : De volgende ontwer-
pen van decreet werden ingediend :

– Ontwerp van decreet tot wijzi-
ging van het decreet van 28 april

1993 houdende regeling, voor het
Vlaamse Gewest, van het admini-
stratief toezicht op de gemeen-
ten

– 607 (1994-1995) - Nr. 1.

Verwezen naar de commissie
voor Binnenlandse Aangelegen-
heden en Ambtenarenzaken.

Ontwerp van decreet houdende
goedkeuring van de volgende in-
ternationale akten :

1. de Europa-Overeenkomst
waarbij een associatie tot stand
wordt gebracht tussen de Euro-
pese Gemeenschappen en hun
lidstaten enerzijds, en Roemenië
anderzijds, Protocollen 1,2,3,4,
5, 6 en 7, Bijlagen 1, 11, 111, IV,
v, VI, VII, VIII, IX, x, XI, XII,
x111, XIV, xv, XVI, XVII,
XVIII en XIX en Slotakte, ge-
daan te Brussel op 1 februari
1993

2. de Europa-Overeenkomst
waarbij een associatie tot stand
wordt gebracht tussen de Euro-
pese Gemeenschappen en hun
lidstaten enerzijds, en de Repu-
blik Bulgarije anderzijds, Proto-
collen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 en 8,
Bijlagen 1, 11, 111, IV, V, VI,
VII, VIII, IX, x, XI, XII, x111,
XIV, XV en XVI en Slotakte,
gedaan te Brussel op 8 maart
1993

– 613 (1994-1995) - Nr. 1.

Verwezen naar de commissie
voor Buitenlandse en Europese
Aangelegenheden.

– Ontwerp van decreet betreffende
de wetenschappelijke of maat-

schappelijke dienstverlening
door de universiteiten of de ho-
geschole en betreffende de rela-
ties van de universiteiten en de
hogeschole met andere rechts-
personen

– 615 (1994-1995) - Nr. 1.

Verwezen naar de commissie
voor Onderwijs, Vorming en
Wetenschapsbeleid.

VOORSTELLEN VAN DE- CREET

Indiening en verwijzing

De voorzitter : De volgende voor-
stellen van decreet werden inge-
diend :

– Voorstel van decreet van de he-
ren J. Geysels en H. Lauwers
houdende regeling van de subsi-
diëring van organisaties voor ont-
wikkelingswerk

– 610 (1994-1995) - Nr. 1.

Verwezen naar de commissie
voor Cultuur.

– Voorstel van decreet van de he-
ren J. Geysels en H. Lauwers
houdende regeling van de subsi-
diëring van het Nederlandstalig
vormingswerk met volwassenen
in instellingen

– 611 (1994-1995) - Nr. 1.

Verwezen naar de commissie
voor Cultuur.

– Voorstel van decreet van de heer

Voorzitter

L. Van Nieuwenhuysen houden de wijziging van het koninklijk besluit van 16 december 1981 betreffende de aanwending, voor het Vlaamse Gewest, van de kapitalen die voortkomen van het Fonds B2, door het Woningfonds van de Bond der Kroostrijke Gezinnen van België
– 614 (1994-1995) – Nr. 1.
Verwezen naar de commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Indiening en verwijzing

De voorzitter : Het volgende voorstel van resolutie werd ingediend :

Voorstel van resolutie van de heer L. Standaert betreffende de opportuniteit van schoolbezoeken aan Breendonk
– 612 (1994-1995) – Nr. 1.
Verwezen naar de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid.

BOEK VAN HET REKENHOF

Indiening en verwijzing

De voorzitter : Het volgende boek van het Rekenhof werd ingediend :

- Boek van het Rekenhof 1994. 6de boek met opmerkingen en informatie voorgelegd aan de Vlaamse Raad
– 11 (1994-1995) – Nr. 1.
Verwezen naar de commissie voor Financiën en Begroting.

ADVIES VAN HET REKENHOF

Indiening en verwijzing

De voorzitter : Het volgende advies van het Rekenhof werd ingediend :

- Advies van het Rekenhof over het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1995
– 605 (1993-1994) – Nr. 3.
Verwezen naar de verschillende ter zake bevoegde commissies.

VERSLAGEN

Indiening

De voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

- door de heer S. De Clerck namens de commissie voor Economie, Energie, Landbouw en Werkgelegenheid over de hoorzittingen over de diverse deelaspecten van het energiebeleid
– 609 (1994-1995) – Nr. 1.
- door de heer H. Brouns namens de commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud over het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 30 april 1993 tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de bestemming van de milieutaks en de coördinatie van het gewestelijk beleid ter zake en wijziging van het decreet van 23 januari 1991 tot oprichting van het Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur als gewestdienst met afzonderlijk beheer
– 405 (1992-1993) – Nr. 2.
- door de heer F. Dielens namens de Verenigde commissies voor Economie, Energie, Landbouw en Werkgelegenheid en voor Welzijn en Gezondheid over het

voorstel van resolutie van de heren H. Brouns, L. Hancké, M. Maertens en E. Van Vaerenbergh betreffende de beschermde werkgelegenheid
– 588 (1993-1994) – Nr. 3.

MOTIE

Indiening en verwijzing

De voorzitter : De volgende motie werd ingediend :

- Motie van de gemeenteraad van Essen van 6 september 1994 betreffende maatregelen die kunnen bijdragen tot de verzoening tussen alle Vlamingen. Verwezen naar de Werkgroep Repressie.

BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING

Indiening en verwijzing

De voorzitter : Het volgende besluit van de Vlaamse regering werd ingediend :

- Besluit van de Vlaamse regering van 20 juli 1994 houdende de toekenning van een bijzondere toelage aan de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij als tussenkomst in de financiële lasten verbonden aan haar vroegere investeringsprogramma's. Verwezen naar de commissie voor Financiën en Begroting.

OPMERKINGEN VAN HET REKENHOF

Indiening en verwijzing

De voorzitter : De volgende opmer-

Voorzitter

kingen van het Rekenhof werden ingediend :

- Opmerking van het Rekenhof N 14-1.072.017 B1 betreffende het besluit van de Vlaamse regering van 20 april 1994 tot overdracht, voor de periode van 1 april 1993 tot 30 juni 1993, van een saldo, dat verschuldigd is in toepassing van het decreet van 12 juli 1990 houdende opzetting van een programma ter bevordering van de werkgelegenheid in de niet-commerciële sector.
Verwezen naar de commissie voor Financiën en Begroting.
- Opmerking van het Rekenhof N 14-1.079.595 B1 van 25 oktober 1994 betreffende de ministeriële besluiten van 31 augustus en 29 september 1994 houdende, respectievelijk, overschrijving van vastlegingskredieten tussen de programma's 43.10 en 43.20 en gedeeltelijke verdeling van provisionele kredieten van programma 24.60 in de begroting 1994.
Verwezen naar de commissie voor Financiën en Begroting.

KENNISGEVING VAN HET REKENHOF

Indiening en verwijzing

De voorzitter : De volgende kennisgeving van het Rekenhof werd ingediend :

- Kennisgeving van het Rekenhof van de brief die het op 7 november 1994 richt aan de Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden met betrekking tot de V.Z.W. Lunatheater.
Verwezen naar de commissie voor Financiën en Begroting.

ADVIEZEN VAN DE VLAAMSE MEDIARAAD

Indiening en verwijzing

De voorzitter : De volgende adviezen van de Vlaamse Mediaraad werden ingediend :

- Advies van de Vlaamse Mediaraad betreffende de evenementenlijst 1995
 - Advies nr. 94/03.
Verwezen naar de commissie voor de Media.
- Advies van de Vlaamse Mediaraad betreffende Kinder Atelier/Kunstkanaal Vlaanderen
 - Advies nr. 94/04.
Verwezen naar de commissie voor de Media.
- Advies van de Vlaamse Mediaraad betreffende Senior TV
 - Advies nr. 94/05.
Verwezen naar de commissie voor de Media.

ARRESTEN VAN HET ARBITRAGEHOF

Indiening

De voorzitter : De volgende arresten van het Arbitragehof liggen ter inzage bij het secretariaat van de Raad, afdeling openbare vergadering :

- Arrest nr. 76/94 van 18 oktober 1994 (rolnummer 620) ;
Arrest nr. 77/94 van 18 oktober 1994 (rolnummer 622) ;
- Arrest nr. 78/94 van 18 oktober 1994 (rolnummer 637) ;
Arrest nr. 79/94 van 3 november 1994 (rolnummer 645).

KENNISGEVINGEN VAN HET ARBITRAGEHOF

Indiening

De voorzitter : De volgende kennisgevingen van het Arbitragehof betreffende beroepen tot vernietiging en tot gedeeltelijke vernietiging, en tot gedeeltelijke schorsing en prejudiciële vragen liggen ter inzage bij het secretariaat van de Raad, afdeling openbare vergadering :

- Rolnummer 765 ;
- Rolnummers 767 en 768 ;
- Rolnummers 769 tot 774 ;
- Rolnummer 775 ;
- Rolnummer 776 ;
- Rolnummer 777 ;
- Rolnummer 779 ;
- Rolnummer 780 ;
- Rolnummer 781.

SAMENSTELLING VAN COMMISSIES EN WERKGROEPEN

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden

De voorzitter : Voor de VLD-fractie zijn :

- in de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid mevrouw Neyts-Uytbroeck als vast lid vervangen door de heer Eeman en de heren Denys en Eeman als plaatsvervangende leden respectievelijk vervangen door de heren Pierco en Taelman ;
- in het advies- en overlegcomité voor Brussel en Vlaams-Brabant mevrouw Neyts-Uytbroeck als vast lid vervangen door de heer Seghers.

Voor de SP-fractie zijn :

- in de commissie voor Samenwerking de heer Vande Lanotte als vast lid vervangen door de heer Vanvelthoven ;

Voorzitter

- in de commissie voor de Algemene Laken, het Reglement en de Verzoekschriften de heer Vande Lanotte als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Timmermans ;
- in de commissie voor Financiën en Begroting de heer Vande Lanotte als plaatsvervangend lid vervangen door mevrouw Maximus ;
- in de commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken de heer Verleyen als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Swennen ;

in de commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden de heer Swennen als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Dielens ;
- in de commissie voor Cultuur de heren Landuyt en Swennen als plaatsvervangende leden respectievelijk vervangen door mevrouw De Meyer en Maximus ;
- in de commissie voor Economie, Energie, Landbouw en Werkgelegenheid de heer Bossuyt als plaatsvervangend lid vervangen door mevrouw De Meyer ;
- in de commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting de heer Verleyen als vast lid vervangen door de heer Pinoie en de heer Vande Lanotte als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Logist ;
- in de commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud de heer Landuyt als vast lid vervangen door de heer Swennen en de heer Vande Lanotte als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Landuyt ;
- in de commissie voor de Media de heer Swennen als vast lid vervangen door de heer Boesmans en de heer Vande Lanotte als

plaatsvervangend lid vervangen door de heer Landuyt ;

- in de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid de heer Verleyen als vast lid vervangen door de heer Moyaerts en de heer Baldewijns als plaatsvervangend lid vervangen door mevrouw De Meyer ;
- in de commissie voor Openbare Werken en Vervoer de heer Vande Lanotte als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Pinoie ;
- in de commissie voor Welzijn en Gezondheid de heer Swennen als vast lid vervangen door mevrouw De Meyer ;
- in de werkgroep Vrouwen de heer Landuyt als vast lid vervangen door mevrouw De Meyer en de heer Seeuws als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Landuyt ;
- in de werkgroep Migranten de heer Seeuws als vast lid vervangen door mevrouw De Meyer ;
- in de werkgroep belast met het opmaken van een inventaris van de sociale en menselijke gevolgen voor de slachtoffers van de oorlog met name ook van de Spaanse burgeroorlog en voor de getroffen van de repressie de heer Verleyen als plaatsvervangend lid vervangen door mevrouw Maximus.

BOODSCHAPPEN

De voorzitter : Bij brief van 18 oktober 1994 deelt de Conseil de la Communauté française mee dat voornoemde Raad zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

Bij brieven van 19 oktober 1994 delen de Conseil régional wallon en de Brusselse Hoofdstedelijke Raad mee

dat voornoemde Raden zich ter vergadering van die dag hebben geconstitueerd.

Bij brief van 20 oktober 1994 deelt de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie mee dat voornoemde Raad zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

Bij brieven van 21 oktober 1994 delen de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de Assemblée de la Commission communautaire française mee dat voornoemde Raden zich ter vergadering van die dag hebben geconstitueerd.

ONDERZOEK NAAR TAALGROEP EN WOONPLAATS

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het onderzoek naar taalgroep en woonplaats betreffende de heren Alfons Boesmans, senator, en Charles Moyaerts, volksvertegenwoordiger, respectievelijk opvolgers van senator Yvan Verleyen en van volksvertegenwoordiger Willy Claes, ontslagnemend.

Conform artikel 3 van ons reglement dienen wij er ons van te vergewissen of de betrokkenen ingeschreven zijn op de lijst van de leden van de Nederlandse taalgroep van de Senaat of van de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Bij brieven van 26 oktober 1994 en van 27 oktober 1994 hebben de Senaat en de Kamer van Volksvertegenwoordigers ons medegedeeld dat betrokkenen de eed hebben afgelegd en tot de Nederlandse taalgroep behoren.

Gelet op voormelde brieven stel ik voor dat de Raad er zich, zoals gebruikelijk, zou toe beperken van de gegeven omstandigheden akte te nemen en de formaliteit betreffende het onderzoek naar taalgroep en

Voorzitter

woonplaats als vervuld te beschouwen.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

Aldus is besloten.

Met genoegen roep ik de heren Boesmans en Moyaerts dan ook uit tot lid van de Vlaamse Raad en heet hen namens u allen welkom in deze vergadering.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 30 april 1993 tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de bestemming van de milieutaks en de coördinatie van het gewestelijk beleid ter zake en wijziging van het decreet van 23 januari 1991 tot oprichting van het Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur als gewestdienst met afzonderlijk beheer
– 405 (1992-1993) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 30 april 1993 tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de bestemming van de milieutaks en de coördinatie van het gewestelijk beleid ter zake en wijziging van het decreet van 23 januari 1991 tot oprichting van het Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur als gewestdienst met afzonderlijk beheer.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Brouns, verslaggever, heeft het woord.

De heer H. Brouns, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, colle-

ga's, de commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud heeft het ontwerp van decreet betreffende het samenwerkingsakkoord van 30 april 1993 tussen de gewesten inzake de bestemming van de milieutaks besproken.

In het licht van de nieuwe verantwoordelijkheden van het Vlaamse Gewest met betrekking tot het internationaal milieubeleid moet het decreet op het MINA-fonds gewijzigd worden.

Het voorliggend ontwerp van decreet bevat bepalingen waarbij het samenwerkingsakkoord wordt goedgekeurd, naast bepalingen tot wijziging van het decreet op het MINA-fonds. Deze bepalingen zijn in een zestal artikelen vevat.

De bespreking in de bevoegde commissie heeft een aantal technische aanpassingen doorgevoerd. Het voorliggend ontwerp van decreet werd eenparig goedgekeurd.

De heer L. Dierickx (*op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in verband met dit samenwerkingsakkoord wil ik toch enkele vragen van technische en juridisch-institutionele aard opwerpen.

De techniek van de besluitvorming door middel van samenwerkingsakkoorden binnen ons beleidssysteem wint nog dagelijks aan belang en het lijkt me dan ook zinvol even bij bepaalde aspecten ervan stil te staan.

In het boek *De samenwerking tussen de federale staat en de Gemeenschappen en de Gewesten van Roger Moerenhout en Jan Smets*, wordt zelfs geopperd dat het mogelijk is door middel van samenwerkingsakkoorden grondwettelijke bevoegdheidsherschikkingen door te voeren. Dat gebeurde onder meer tussen het Waalse Gewest en de Franstalige Gemeenschap.

Mijnheer de minister, ik verwacht niet meteen een gedetailleerd antwoord, maar hoop dat er toch een

discussie op gang zal komen in de Vlaamse Raad over de samenwerkingsakkoorden. Het gaat er niet om het systeem, dat in de Grondwet is vastgesteld, te wijzigen, maar wel het in al zijn dimensies te begrijpen.

Ik herhaal sommige vragen die ik eerder in de commissie heb gesteld.

De minister-president van de Vlaamse regering en de Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting sloten voor het Vlaamse Gewest het bedoelde samenwerkingsakkoord. De artikelen 69, 74 en 82 van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen stipuleren dat de gemeenschapsregering als zodanig de bevoegde instantie is om in naam van het Gewest samenwerkingsovereenkomsten te sluiten, behalve wanneer de macht daartoe aan bepaalde leden van deze regering is gedelegeerd. Is dat hier gebeurd en kan daarvan een akte worden voorgelegd ?

In de laatste zin van artikel 1 van het samenwerkingsakkoord werd de bepaling gehandhaafd dat het Rekenhof het aanvullend karakter van de uitgaven verifieert. Ik wil erop wijzen dat het advies van de Raad van State vooropstelt dat het Vlaamse Gewest het Rekenhof slechts bij decreet specifieke opdrachten, zoals bedoeld in het ontwerp, kan geven nadat het daartoe door de federale wetgever werd gemachtigd. Tot vandaag blijkt op deze bemerking van de Raad van State nog niet te zijn geantwoord en het punt vormde evenmin stof voor discussie.

Ook over de opzegbaarheid van het samenwerkingsakkoord tasten we in het duister. Het gaat hier om een facultatief samenwerkingsakkoord en dat betekent dus dat het niet op blijvende wijze vermag afbreuk te doen aan de beleidsvrijheid van de bij het samenwerkingsakkoord betrokken overheden. Deze laatste moeten daarom de mogelijkheid hebben met de partners in het akkoord te onderhandelen over de wij-

Dierickx

ziging ervan of het akkoord op te zeggen om daarna op het desbetreffend domein alleen op te treden.

Het is aangewezen dat het akkoord de modaliteiten bepaalt waaronder een eventuele opzegging van het akkoord dient te geschieden of kan worden verhinderd. Agalev heeft er immers alle belang bij dat zoiets kan worden verhinderd. Verscheidene juristen zijn overigens dezelfde mening toegedaan met het oog op rechtszekerheid.

Wat gebeurt er als het samenwerkingsakkoord door onze partners niet wordt nageleefd? De wet zegt dat dan een samenwerkingsgerecht kan worden opgericht, dat wordt samengesteld uit rechters aangeduid door het Vlaamse, het Waalse en het Brusselse Gewest en wordt voorgezeten door een magistraat aan te wijzen door de vertegenwoordigers van die gewesten.

De wet bepaalt ook – zij het op onduidelijke wijze – dat de beslissingen van het samenwerkingsgerecht kunnen worden afgedwongen. Wat gebeurt er wanneer één van de gewesten in een begrotingsdecreet afwijkt van het goedgekeurde samenwerkingsakkoord? Het probleem doet zich vooral voor wanneer deze afwijking zou geschieden op parlementair initiatief, door bijvoorbeeld een amendement van de begroting. Kan een wijziging in het akkoord worden doorgevoerd, niet door middel van een amendement op de begroting ingediend door de Waalse regering, maar door middel van een amendement vanuit de Waalse Gewestraad? Hoe zal het akkoord dan worden afgedwongen? Zal een uitspraak van het samenwerkingsgerecht een dergelijk decreet ongedaan kunnen maken?

Deze vragen zijn niet onbelangrijk, aangezien wij vernemen dat steeds meer zaken worden geregeld door samenwerkingsakkoorden, waarin vaak wordt gestipuleerd dat bepaalde punten uit deze akkoorden later

zullen moeten worden aangepast door bijkomende samenwerkingsakkoorden. Wat is dan nog de rol van de parlementen en van de oppositie, meer bepaald van de groene fractie, in een dergelijk besluitvormingssysteem?

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister N. De Batselier (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, het merendeel van deze vragen heeft de collega reeds gesteld in de commissie.

Er is geen delegatie vereist voor dit samenwerkingsakkoord. Wij beschikken over een algemeen delegatiebesluit, dat bij de samenstelling van deze regering is goedgekeurd.

Artikel 116 van de Grondwet bepaalt dat alleen de federale overheid aanvullende opdrachten kan geven. De bevoegdheden van gemeenschappen en gewesten blijven echter gelden op het vlak van de administratieve en begrotingscontrole.

Tot slot kom ik terug op de derde opmerking. Vanuit democratisch oogpunt kan men de samenwerkingsakkoorden inderdaad ter discussie stellen. Nadat er op federaal niveau een akkoord was gesloten, stelde de Raad van State dat deze materie eigenlijk onder de bevoegdheid van de gewesten valt. Het betreft namelijk een beslissing inzake de bestemming van bepaalde inkomsten. Tevens werd gesteld dat, aangezien het eveneens een fiscale materie betreft, het parlement hierbij moet worden betrokken.

Mijnheer Dierickx, dit akkoord, dat uw partij mede heeft goedgekeurd, kon dan ook alleen worden geconcretiseerd via een samenwerkingsakkoord. Alle bedenkingen hierbij zijn het voorwerp voor een interessante juridische, institutionele discussie, maar horen niet thuis in de Vlaamse Raad.

De voorzitter : De heer Dierickx heeft het woord.

De heer L. Dierickx : Mijnheer de voorzitter, ik vind het eigenaardig dat de minister bepaalt wat een parlementariër ter discussie mag stellen en wat niet. Dit systeem is ondoorzichtig en gecompliceerd. Ik meen dan ook dat wij dit stelsel moeten bestuderen en nagaan welke de zwakheden ervan zijn.

Mijnheer de minister, mijn vraag handelde over de opzegbaarheid van dit akkoord. Indien dit een akkoord van onbeperkte duur is, moeten we nagaan of dit haalbaar is en of dit niet in de teksten moet worden vermeld. Wanneer een samenwerkingsakkoord niet echt afdwingbaar is, moeten we dit erkennen en niet onze ogen sluiten omdat er een beslissing is genomen. De discussie hierover uit de weg gaan, is niet serieus en schept geen duidelijkheid.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord? (*neen*)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 30 april 1993 tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de bestemming van de milieutaks en de coördinatie van het gewestelijk beleid ter zake en wijziging van het decreet van 23 januari 1991 tot oprichting van het fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur als gewestdienst met afzonderlijk beheer.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit artikel regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Voorzitter

- Aangenomen.

Artikel 2

De Vlaamse Raad stemt in met het samenwerkingsakkoord van 30 april 1993 tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de bestemming van de milieutaks en de coördinatie van het gewestelijk beleid ter zake, gevoegd als bijlage bij dit decreet.

- Aangenomen.

Artikel 3

Artikel 3 van het decreet van 23 januari 1991 tot oprichting van het Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur als Gewestdienst met afzonderlijk beheer wordt aangevuld met een punt 13°, luidend als volgt :

„13° het aan het Vlaamse Gewest toegewezen gedeelte van de opbrengst van de milieutaksen, bedoeld in artikel 3, eerste lid, 8° van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten.”

- Aangenomen.

Artikel 4

Artikel 4 van hetzelfde decreet wordt aangevuld met een tweede lid, luidend als volgt :

„De ontvangsten bedoeld in artikel 3, 13° zijn bestemd voor extra-uitgaven voor de aangelegenheden bedoeld in artikel 6, § 1, 11 en 111, 2° en 4°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, berekend ten opzichte van de geïndexeerde ordonnanceringen vastgesteld in 1991 voor die aangelegenheden.”

- Aangenomen.

Artikel 5

In het eerste lid, in fine, van artikel 4 van hetzelfde decreet worden de woorden „in het Vlaamse Gewest” weggelaten.

- Aangenomen.

Artikel 6

Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 1 januari 1994.

- Aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende goedkeuring van de volgende internationale akten :

1. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en Roemenië anderzijds, Protocolen 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 7, Bijlagen I, 11, III, IV, v, VI, VII, VIII, IX, x, XI, XII, XIII, XIV, x v , XVI, XVII, XVIII en XIX en Slotakte, gedaan te Brussel op 1 februari 1993

2. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en de Republiek Bulgarije anderzijds, Protocolen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 en 8, Bijlagen 1, 11, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, x , XI, XII, XIII, XIV, XV en XVI en Slotakte, gedaan te Brussel op 8 maart 1993 - 613 (1994-1995) - Nr. 1

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de volgende internationale akten :

1. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds en Roemenië anderzijds, Protocolen 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 7, Bijlagen 1, 11, III, IV, v, VI, VII, VIII, IX, x, x1, XII, x111, XIV, xv, XVI, XVII, XVIII en XIX en Slotakte, gedaan te Brussel op 1 februari 1993

2. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en de Republiek Bulgarije anderzijds, Protocolen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 en 8, Bijlagen 1, 11, 111, IV, V, VI, VII, VIII, IX, x , XI, XII, XIII, XIV, XV en XVI en Slotakte, gedaan te Brussel op 8 maart 1993.

De algemene bespreking is geopend.

Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, de goedkeuring van deze overeenkomsten heeft een versterking van de Europese Unie tot doel. De ratificatie is het gevolg van onze bevoegdheid op dat vlak. Ik vraag de Vlaamse Raad dan ook deze ontwerpen goed te keuren.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

Aangezien niemand het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de volgende internationale akten :

1. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds en Roemenië anderzijds, Protocolen 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 7, Bijlagen 1, II, 111, IV, v, VI, VII VIII, IX, x, XI, XII, XIII, XIV, x v , XVI,

Voorzitter

XVII, XVIII en XIX en Slotakte, gedaan te Brussel op 1 februari 1993

2. de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en de Republiek Bulgarije anderzijds, Protocolen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 en 8, Bijlagen I, 11, 111, IV, V, VI, VII, VIII, IX, x, XI, XII, XIII, XIV, XV en XVI en Slotakte, gedaan te Brussel op 8 maart 1993.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, in het ontwerp van decreet is er een zetfout gesloten. De datum van de Associatie-overeenkomst met Bulgarije dient als 8 maart i.p.v. 1 februari 1993 gelezen te worden.

De voorzitter : Kan de Raad het eens zijn met deze tekstcorrectie ?

Dan is het aldus gecorrigeerde artikel aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gestoten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter : Dames en heren, met toepassing van artikel 37 van het Reglement heeft de minister-president bij motie van orde het woord gevraagd.

De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, vanmorgen heeft de Vlaamse regering analoge overeenkomsten met Tjechië en Slowakije goedgekeurd. In verband met deze overeenkomsten is er een

vertraging vanuit Tjechië, Slowakije en de Europese Unie. De overeenkomst moest oorspronkelijk worden goedgekeurd door het voormalige Tjechoslowakije, nadien door de twee afzonderlijke federale republieken.

Mijnheer de voorzitter, het ontwerp werd reeds in de commissie besproken en de documenten werden u ondertekend bezorgd.

Daarom vraag ik de spoedbehandeling morgen in plenaire vergadering.

De voorzitter : Mijnheer de minister-president, de documenten zijn inderdaad in ons bezit. Zij zullen vandaag worden gedrukt en op de banken worden rondgedeeld zodat wij ons morgen kunnen uitspreken over het verzoek tot spoedbehandeling.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren H. Bronns, L. Hancké, M. Maertens en E. Van Vaerenbergh betreffende de beschermde werkgelegenheid - 588 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 3

Bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Brouns, Hancké, Michiel Maertens en Van Vaerenbergh betreffende de beschermde werkgelegenheid.

De bespreking is geopend.

De heer Dielens, verslaggever, heeft het woord.

De heer F. Dielens, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, de commissies voor Welzijn en Gezondheid en voor Economie, Landbouw en Werkgelegenheid, behandelden in hun vergadering van 18 oktober jongstleden het voorstel van resolutie ingediend door de heren Brouns, Hancké, Van Vaerenbergh en Maertens.

De indieners verduidelijkten dat uit de werkbezoeken en hoorzittingen over de beschutte en sociale werkplaatsen is gebleken dat de marktsituatie van beide werkvormen zeer precair is, waardoor een aantal ondersteunende maatregelen noodzakelijk zijn.

Zij vragen dat de regering de sociale werkplaatsen zou doorlichten, zoals dat al is gebeurd voor de beschutte werkplaatsen. Tevens vragen zij dat een globaal beleidsplan inzake beschermde werkgelegenheid zou worden opgesteld en dat de uitvoering ervan zou worden toevertrouwd aan een coördinerend minister.

Bovendien is er een evenwichtige en gelijkwaardige financiering nodig om het rendementsverlies te compenseren.

Voorts wordt het belang onderstreept van een multidisciplinaire samenwerking tussen het Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap, de VDAB en de sociale partners en van het nut om een experiment op te zetten in het licht van het beleidsplan.

Uit de voorgeschiedenis die de minister heeft geschetst, bleek dat in het protocol van 17 maart 1993 met betrekking tot de Vlaamse Werkgelegenheidsconferentie – gesloten tussen de Vlaamse regering en de sociale partners – reeds werd bepaald dat de Vlaamse regering een concreet model voor de sociale werkplaatsen zou uitwerken en voorleggen aan Vesoc.

Het globale beleidsconcept inzake sociale werkgelegenheid dat hieruit voortspoot, is gestoeld op drie uitgangspunten, namelijk projectbegeleiding, doelgroepbewaking en complementariteit.

Deze uitgangspunten zijn trouwens terug te vinden in de volgende drie pijlers van de sociale tewerkstelling.

Ten eerste, de Weer-Werk-werkvervalsprojecten die zich richten tot

Dielens

personen die langdurig werkloos zijn en geen, een verkeerde of een verouderde werkervaring hebben. Zij moeten in beginsel wel doorstroombaar zijn naar het reguliere arbeidscircuit.

Ten tweede, de sociale-economiebedrijven die tot doel hebben economische activiteiten te ontwikkelen voor laaggeschoolde en moeilijk bemiddelbare werkzoekenden waarbij de zelfbedruiping voorop staat.

Ten derde, de sociale werkplaatsen die tot doel hebben werk te verschaffen aan de zeer moeilijk tot onbemiddelbare werkzoekenden in een beschermde werkomgeving.

Er werd gekozen voor een experimentele fase die zich uitstrekt over een periode van één jaar. Tegen het einde van dat experimentele jaar wordt een aangepaste decretale regelgeving van de sector beschermde tewerkstelling voorgelegd aan de Vlaamse regering.

Aangezien de sector der beschutte werkplaatsen betrokken blijft bij de uitwerking van het beleidskader kan er worden opgemerkt dat het experiment wel degelijk kan worden geëvalueerd vanuit de invalshoek van de beschutte werkplaatsen.

Er is een Gesco-premie ten belope van 685.904 frank per arbeidsplaats en het experimenteel kader betreft 500 werknemers. Hierdoor komen de totale financiële kosten op 342.952.000 frank. Het is duidelijk dat dit stelsel streng zal moeten worden bewaakt gezien de schaarste aan arbeidsplaatsen in het normale economische circuit.

Uit de bespreking blijkt dat de minister bereid is het experiment eventueel te verlengen na 31 juli 1995 indien men in tijdnood zou geraken. In ieder geval wil de minister verdere integratie onderzoeken. Het geïntegreerde concept van sociale en beschutte werkgelegenheid zoals dit in Nederland bestaat, zou als refe-

rentie kunnen dienen.

Het samenwerkingsakkoord dat gesloten werd tussen sociale en beschutte werkplaatsen wil beide werkvormen in één decreet onderbrengen.

Met betrekking tot de problematiek van de kansen op doorstroming naar het normale arbeidscircuit is de minister van mening dat zelfs een goede economische situatie de betrokken categorie mensen niet in het normale circuit zal opvangen.

De VDAB helpt de mensen werk te vinden, maar er blijkt altijd een categorie mensen te zijn die er niet in slagen tot het reguliere arbeidscircuit toe te treden.

Punt f) van de aanbevelingen van de resolutie stelt doorstroming uitdrukkelijk als doelstelling voorop, maar het is illusoir te denken dat allen kunnen doorstromen.

In verband met de coördinatie van het beleidsplan gingen de leden van de commissie uiteindelijk akkoord met de huidige inhoud van de resolutie. Deze impliceert automatisch dat de uitvoering van het beleidsplan op de een of andere manier door de regering wordt gecoördineerd.

Tot besluit wil ik nog meedelen dat het voorstel van resolutie werd goedgekeurd met 14 stemmen bij 3 othoudingen. (*Applaus*)

De voorzitter : Mevrouw Nelis-Van Liedekerke heeft het woord.

Mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke (*op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, ik wil het standpunt van mijn fractie toelichten in verband met bepaalde aspecten van de sociale werkplaatsen in het voorstel van resolutie dat wij thans bespreken.

De verslaggever heeft reeds duidelijk aangetoond wat die sociale werkplaatsen precies betekenen. De projecten hebben tot doel tewerkstelling te creëren voor een welbepaalde doelgroep, namelijk de "zeer moeilijk tot onbemiddelbare werkzoekenden".

Het gaat hier dus om werknemers van wie het rendement beneden het vereiste peil van het economisch circuit ligt. We kennen de criteria : ouder zijn dan 25 jaar, laaggeschoold, langdurig werkloos, in principe meer dan vijf jaar, een gebrek aan arbeidservaring vaak in combinatie met periodes van inactiviteit. Al deze factoren zijn niet van die aard dat ze de positie van de betrokkenen op de arbeidsmarkt versterken. Bovendien treft men bij deze mensen, zoals u zelf in de commissie hebt gezegd, mevrouw de minister, individuele en psychologische factoren aan die hun marginale positie op de arbeidsmarkt bepalen.

De VLD-fractie staat dus zeker niet negatief tegenover de sociale arbeidsplaatsen als dusdanig. Wij hebben wel een aantal bedenkingen bij de opgezette constructie.

Een eerste bedenking betreft de relatie beschutte werkplaatsen-sociale werkplaatsen. Beide werkvormen hebben hetzelfde doel, namelijk arbeid verschaffen aan degenen die niet terecht kunnen op de reguliere arbeidsmarkt.

Het onderscheid ligt dus duidelijk in de economische finaliteit, die binnen de beschutte werkplaats een grote rol speelt, terwijl die veel minder aanwezig is in de sociale werkplaatsen. Het verhogen van de economische druk op de beschutte werkplaatsen heeft geleid tot – wat ik oneerbiedig zal noemen – de uitstoot van de onderste laag van de werknemers. Mevrouw de minister, u was en bent voorstander van een grotere integratie tussen de beschutte werkplaatsen en de sociale werkplaatsen. Wij vinden het jammer dat uw voorstel voor het experiment om vijftig mensen uit de sociale werkplaatsen werk te geven in een beschutte werkplaats, door de Vlaamse regering is afgewezen wegens een subsidiëringsprobleem. Mocht dit experiment zijn doorgedaan dan waren de conclusies misschien anders geweest.

Nelis-Van Liedekerke

Een tweede bedenking betreft de talrijke overlegstructuren. Mevrouw de minister, u hebt vermeld dat er overleg is tussen de beschutte werkplaatsen en de sociale werkplaatsen via een werkgroep bestaande uit verschillende actoren : de VDAB, het samenwerkingsverband sociale werkplaatsen, de VLAB of Vlaamse federatie voor beschutte werkplaatsen, het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie voor Personen met een Handicap, afgevaardigden van het kabinet van de Vlaamse minister van Tewerkstelling en afgevaardigden van het kabinet van de Vlaamse minister van Financiën, Welzijn en Gezin.

Belanden we hier niet in grote theoretische constructies met veel overleg ? Ook op subregionaal vlak zullen er twee vormen van overleg worden opgezet, namelijk één binnen de permanente werkgroep Risicogroepen – namelijk overleg in verband met de doelgroep en activiteiten – en één binnen een werkgroep ad hoc met het oog op overleg in verband met de doelgroep Bewaking.

Ik vraag mij af welke praktische gevolgen deze groots opgezette constructie zal hebben.

De VLD is van oordeel dat het beter zou zijn de toegang tot de beschutte werkplaatsen te verruimen in plaats van een volledig nieuwe reglementering te creëren.

Mijn tweede bedenking werd eveneens door de minister geuit tijdens de bespreking in de commissie. Wij vrezen dat de premie ten bedrage van 685.904 frank per arbeidsplaats het gevaar meebrengt dat de sociale werkplaatsen een grote aantrekkingskracht zullen uitoefenen op doelgroepen die in het normale arbeidscircuit terecht kunnen.

Ten derde, in deze constructie is er weinig sprake van doorstroming naar het reguliere arbeidscircuit. Wij vrezen dat de tewerkgestelden in de sociale werkplaatsen geblokkeerd

Namens haar fractie pleitte VLD-Raadslid L. Nelis-Van Liedekerke bij de bespreking van de resolutie betreffende de beschermde werkgelegenheid voor een verruiming van de reglementering van de beschutte werkplaatsen

zullen blijven in hun specifieke werksituatie. Wij gaan ervan uit dat herinschakeling in de gewone arbeidsmarkt wellicht een betere oplossing zou zijn. Ook in de commissie hebben wij verklaard dat de sociale arbeidsplaatsen een tussenfase moeten zijn naar het reguliere arbeidscircuit. Bepaalde constructies via PWA's – niet zoals zij nu worden georganiseerd – en inschakeling in het arbeidscircuit via dienstenchecks zouden een betere oplossing zijn.

Minister L. Detiège : Vindt u dat er dan geen loon moet worden toegekend ?

Mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke : Toch wel. Dit soort van tewerkstelling moet echter worden gezien als een tussenfase naar het reguliere arbeidscircuit.

Indien dit niet mogelijk is, pleiten wij in elk geval voor een verruiming van de reglementering van de beschutte werkplaatsen, zodat mensen, die nu in de beschutte werkplaatsen worden afgestoten, niet meer moe-

ten worden opgevangen in de sociale werkplaatsen.

Om al deze redenen zal de VLD zich bij de stemming over deze resolutie onthouden.

De heer M. Olivier : Mijnheer de voorzitter, deze resolutie heeft tot doel om via overleg tot decretaal werk te komen, zodat alle moeilijkheden met betrekking tot de beschutte werkplaatsen en de sociale tewerkstelling kunnen worden opgelost.

In de resolutie is vooralsnog geen sprake van gestructureerde overlegorganen.

Deze resolutie heeft uiteindelijk tot doel om een finale regeling te bereken tussen de diverse aspecten. Er zal als dusdanig geen nieuw overlegorgaan worden gecreëerd.

Morgen zal worden gestemd over de tekst van de resolutie. Ik meen dat mevrouw Nelis vooruitloopt op de feiten.

Mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke : Mijnheer Olivier, ik heb van bij het begin duidelijk gezegd dat ik niets heb tegen het principe van sociale werkplaatsen.

De voorgestelde constructie lijkt ons echter veel te ingewikkeld. Wij vrezen dat de mensen die in de sociale werkplaatsen worden tewerkgesteld, er geblokkeerd zullen blijven. Het zou beter zijn de reglementering van de beschutte werkplaatsen te verruimen, opdat deze groep van mensen ook in deze vorm van tewerkstelling kan worden geïntegreerd.

De voorzitter : De heer Brouns heeft het woord.

De heer H. Brouns (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ongeveer twintig procent van de Vlaamse bevolking wordt als kansarmen beschouwd.

Men zegt dat deze groep wordt geconfronteerd met een cumulatie van achterstelhngsfactoren en dat de personen die ertoe behoren problemen hebben op het vlak van onderwijs, opleiding, inkomen, arbeid, gezondheid, integratie in de samenleving, enzovoort.

Het permanent overaanbod aan arbeidskrachten op de arbeidsmarkt en de gewijzigde kwalificatiestructuren hebben tot gevolg dat de kans op toegang tot een betrekking voor bepaalde personen met een aantal kwalificatietekorten, psyche-sociale problemen of een lichamelijke handicap, zeer gering is. Bovendien is de traditionele beroepsopleiding die direct op de arbeidsmarkt is afgestemd, niet aangepast aan deze groep personen.

Ten gevolge hiervan en mede dank zij een aantal financieringsmogelijkheden vanuit diverse hoeken, ontwikkelden zich sinds het begin van de jaren tachtig zowel op lokaal als op regionaal vlak de zogenaamde sociale werkplaatsen. Het doel hiervan was hulp te bieden aan de personen met sociale problemen of die zich moeilijk konden inpassen in het ge-

wone arbeidsproces. Een reguliere financiering werd inmiddels echter niet uitgewerkt.

De doelstellingen van de sociale werkplaatsen kunnen als volgt worden samengevat : de begeleiding naar externe tewerkstelling, de aanbieding van een zinvolle dagstructurering, het aanleren van een arbeidsattitude, het creëren van aangepaste vormen van tewerkstelling en de verbetering van de financiële en materiële omstandigheden van hun werknemers.

Daarnaast bestaan de beschutte werkplaatsen al heel wat langer, waar personen met psycho-motorische problemen de kans krijgen een zinvolle beroepsactiviteit uit te voeren. Momenteel zouden de beschutte werkplaatsen ongeveer dertien-duizend werknemers tellen, terwijl de sociale werkplaatsen ongeveer zeshonderd personen tewerkstellen.

Beide soorten werkplaatsen worden thans op verschillende wijze betoelaagd, in die zin dat de beschutte werkplaatsen, in tegenstelling tot de sociale werkplaatsen, al jaren over een wettelijke basis beschikken. Wat de sociale werkplaatsen betreft bevindt men zich dus nog steeds in een experimentele fase.

Binnen deze alternatieve tewerkstelling en opleiding stelt men een duidelijke versnippering van krachten en financiële middelen vast. Er is duidelijk nood aan coördinatie en samenwerking en dit kan alleen worden bereikt door het scheppen van een wettelijk kader voor alle initiatieven die voorzien in opleiding en tewerkstelling van kansarmen, de zogenaamde beschermde tewerkstelling.

Niettegenstaande de goede bedoelingen en de wisselende resultaten in dit circuit, bestaat er grote onduidelijkheid omtrent de uiteindelijke doelstellingen en de uit oogpunt daarvan te bereiken resultaten van alle tewerkstellingsprojecten. De oriëntatie, de schakeling, de technische opleiding, de interne tewerk-

stelling, de produktiviteit, de doorstroming naar de open arbeidsmarkt komen vaak aan bod in een onduidelijke combinatie van doelstellingen.

Verder bestaan de meest uiteenlopende verschillen in de professionele omkadering en omtrent de toegepaste methodes inzake de statuten van de werknemers.

Dit schept niet alleen onduidelijkheid voor de deelnemers, maar betekent ook dat de ingezette middelen niet optimaal renderen.

Vanuit het maatschappelijke standpunt dat ieders capaciteit in de mate van het mogelijke via aangepaste begeleidingsstructuren moet worden gevaloriseerd in een tewerkstelling op de openbare arbeidsmarkt of in een gesubsidieerd circuit – en dit met overheidsmiddelen die zo efficiënt mogelijk moeten worden aangewend – is het dan ook noodzakelijk een wettelijk kader uit te tekenen voor al deze tewerkstellingsprojecten die wij best onder de noemer van beschermde tewerkstelling kunnen plaatsen.

Via een kaderdecreet dienen zowel de beschutte als de sociale werkplaatsen eenzelfde reglementair kader te krijgen. In dit decreet dient de basis van erkenning, subsidiëring en omkadering te worden vastgelegd. Zo zal in eerste instantie dienen te worden uitgemaakt welke de specifieke opdracht van dit soort tewerkstelling moet zijn. Daarnaast dient te worden aangegeven wat een professioneel kader voor een dergelijk project minimaal moet inhouden en welke de te hanteren methodiek en ontwikkelingseffecten moeten zijn.

Verder dient duidelijkheid te worden gebracht inzake het statuut van de deelnemers en de vergoeding die aan hun arbeid moet verbonden zijn. Ook zou moeten worden vastgelegd hoe de diverse middelen, die momenteel voor dergelijke projecten beschikbaar zijn, moeten worden aangewend en verdeeld.

Brouns

Het is echter niet voldoende dat de werkwijze, de beheersvorm en het financiële kader van de beschermde tewerkstelling worden uitgetekend ; om een maximaal effect te kunnen bereiken, dienen alle projecten met een duidelijk omlinjende doelstelling, deel uit te maken van een breder opleidings- en arbeidsbemiddelingskader. Door de inschakeling in een dergelijk kader moeten de projecten zich maximaal kunnen oriënteren op de ontwikkeling van de arbeidsmarkt, moeten zij hun werknemers optimaal kunnen laten doorstromen naar gespecialiseerde, vaktechnische opleidingen of naar jobs via de bekende arbeidsbemiddelingskanalen. Aan de diverse lokale initiatiefnemers kan men overlaten te kiezen voor beschutte of sociale tewerkstelling of een eventuele combinatie van beide. Bovendien, zo menen wij, dienen de initiatiefnemers de vrijheid te behouden om in te spelen op de lokale, reguliere marktsituatie en/of industriële bedrijvigheid.

Door het opzetten van een eenheidsstructuur kunnen middelen worden uitgespaard inzake organisatie, infrastructuur en produktie. Tevens zal het aanbod voor de mogelijke deelnemers kunnen verruimen. In deze eenheidsstructuur is er immers plaats voor mensen die door bepaalde psyche-sociale of motorische problemen nooit naar de reguliere arbeidsmarkt zullen kunnen doorstromen. Voor deze personen wordt voorzien in wat wij noemen een beschermde tewerkstelling, met voldoende mogelijkheden tot ontplooiing in deze tak. Er zal ook plaats zijn voor personen die door bepaalde problemen tijdelijk in de reguliere arbeidsmarkt niet kunnen meedraaien. Via deze beschermde tewerkstelling kunnen zij echter de nodige begeleiding krijgen om toch nog door te stromen naar deze arbeidsmarkt. De ervaring – ook bevestigd door wetenschappelijke studies – leert ons echter dat de doorstroming niet altijd een even groot succes is.

Daarom moet de beschermde tewerkstelling in de eerste plaats mensen met een sociale, fysieke of mentale handicap kansen bieden tot ontplooiing. Uiteraard is een van de wegen daartoe de tewerkstelling.

De toegang tot beschermde tewerkstelling is mogelijk via de VDAB en het Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap. De basis van het hele systeem is de zogenaamde trajectbegeleiding. Uiteindelijk beginnen meer en meer welzijnswerkers, en ook beleidsverantwoordelijken, in te zien dat de kansarme best zelf actief bij zijn toekomstmogelijkheden wordt betrokken. In de plaats van algemene programma's op hem los te laten gaat men beter uit van de eigen situatie en mogelijkheden van de kansarme. Maatwerk en trajectbegeleiding zijn de nieuwe begrippen waarmee wordt aangeduid dat men vertrekt vanuit wat iemand kan en dit versterkt en ondersteunt.

Niet alleen het individu moet echter veranderen, ook de organisatie van onze samenleving moet worden aangepast op maat van de mogelijkheden van deze doelgroep. Kansarmoedebelief wordt kansenbeleid wanneer men niet langer probeert te restaureren wat men niet goed vindt, maar wel renoveert of innoveert wat reeds in potentie aanwezig. Een kansenbeleid geeft dus de mensen niet alleen een opleiding of werk, maar leidt tot emancipatie van mensen en groepen.

Mevrouw de minister, ik denk dat ik hiermee de intenties die in onze resolutie zijn vervat, heb weergegeven. Wij hopen dat de afspraken die in de resolutie werden gemaakt, ook zullen worden nagekomen, zodat in mei 1995 een eerste evaluatie kan plaatsvinden en het kaderdecreet in zijn eerste vorm kan worden beoordeeld.

De voorzitter : De heer Vermassen heeft het woord.

De heer G. Vermassen (op de tribu-

ne) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, ik neem aan dat iedereen er intussen van overtuigd is dat, naast de inspanningen die er op het vlak van de tewerkstelling worden gedaan voor personen met een handicap, er ook inspanningen moeten worden geleverd voor de creatie van tewerkstelling voor mensen die ten gevolge van allerlei achterstellingsfactoren niet of nauwelijks op de reguliere arbeidsmarkt terecht kunnen.

Immers, de recente economische crisis heeft aangetoond dat we meer en meer evolueren naar een maatschappij van enerzijds weerbaren, die vrij gemakkelijk hun weg vinden op de arbeidsmarkt, en anderzijds weerlozen die ten gevolge van de structuur van het produktieapparaat en van de vrije markt, niet of nauwelijks aan de slag kunnen. De duale maatschappij is daarmee een feit. Het herleven van de economie en allerlei maatregelen om de tewerkstelling aan te zwengelen, met onder meer verregaande arbeidsherverdeling, zullen aan deze situatie niets of nauwelijks iets veranderen. Mensen die goed zijn opgeleid, voldoende gezond, niet sociaal gehandicapt en slim en sluw genoeg zijn, zullen nog gemakkelijk hun weg vinden, terwijl de ongeschoolden, de sociaal zwakkeren, zoals migranten, gehandicapten en vrouwen steeds maar meer in het verdomhoekje dreigen terecht te komen.

Ik voeg er onmiddellijk aan toe dat deze redenering niet klopt voor alle migranten, voor alle gehandicapten en voor alle vrouwen. Niettemin is het voor wie tot een van deze drie bevolkingsgroepen behoort, in ieder geval moeilijker een passende job te vinden. Met andere woorden, er is dus een reële vraag naar min of meer op maat gesneden arbeid. Dat zij geen job vinden, betekent immers ook voor deze personen dat zij niet meetellen.

Nochtans zijn er in de huidige maatschappelijke context voldoende mogelijkheden om werk te creëren, bij-

Vermassen

voorbeeld in de milieusector, in de dienstverlening, de gezondheidszorg, de gezins- en welzijnszorg. Het gaat om opdrachten die momenteel ofwel niet ofwel te weinig ofwel via neptewerkstelling – denken wij maar aan de PWA's – worden uitgevoerd.

Belangrijk in heel de discussie over beschermde tewerkstelling is het onderscheid te maken tussen sociale-economiebedrijven en sociale werkplaatsen. Sociale-economiebedrijven zijn kleine ondernemingen die aanvankelijk moeten worden gesubsidieerd, doch die op termijn zelfbedruipend moeten worden en waarin de werkgelegenheid moet gericht zijn op doorstroming naar de reguliere arbeidsmarkt. Sociale werkplaatsen daarentegen kunnen weliswaar eigen inkomsten genereren, maar moeten grotendeels en te allen tijde worden gesubsidieerd. De tewerkstelling is er niet op de eerste plaats gericht op doorstroming.

Resumerend kunnen wij zeggen dat wij op dit moment worden geconfronteerd met drie soorten van min of meer beschermde tewerkstelling: ten eerste de beschutte werkplaatsen, bedoeld voor personen met een fysieke en/of psychische handicap, ten tweede de sociale werkplaatsen bedoeld voor personen met een sociale handicap, ten derde de sociale economiebedrijfjes, bedoeld voor personen die zich initieel in een achtergestelde positie bevinden, maar op termijn een weg kunnen vinden in het reguliere arbeidscircuit.

Het verschil tussen beschutte en sociale werkplaatsen is, mijns inziens, zeer subtiel. Immers, beide soorten werkplaatsen zullen via een of andere vorm blijvend worden gesubsidieerd. Er zal steeds in extra omkadering moeten worden voorzien om de begeleiding te verzekeren en tevens zullen zij zelf onvoldoende middelen kunnen genereren – of noem het winst maken – om te overleven. Dat die werkplaatsen door twee

aparte ministers worden beheerd, lijkt mij dan ook een academische discussie. Ook een coördinerend minister lijkt mij overbodig. Aangezien het om een werkgelegenheidsprobleem gaat, lijkt het mij de vanzelfsprekendheid zelve dat de minister van Werkgelegenheid verantwoordelijk wordt voor de beschutte en de sociale werkplaatsen. Het beheer ervan overlaten aan twee ministers, met daarenboven een coördinerende minister, maakt het verhaal alleen maar complexer.

Trouwens, wettelijk gezien kunnen beschutte werkplaatsen nu reeds personen met een sociale handicap aanwerven. Nochtans lijkt het mij, gezien van de diversiteit aan taken en het onderscheid in het doelpubliek, niet aangewezen dat de beschutte werkplaatsen in hun huidige vorm sociale werkgelegenheid zouden organiseren.

Mijns inziens moet dan ook een nieuw decreet worden opgesteld. Een andere mogelijkheid bestaat erin dat men het door mij ingediende decreet dat de beschutte werkplaatsen regelt, als basis neemt om de daarin opgenomen wetgeving zo aan te passen dat ook de sociale werkplaatsen ermee een wettelijke kader krijgen. Mijn voorkeur gaat uit naar het eerste voorstel.

In dit voorstel van resolutie wordt gesuggereerd de sociale werkplaatsen door een extern bureau te laten doorlichten. Dit lijkt mij overbodig, aangezien er reeds tweemaal een doorlichting is gebeurd. De Koning Boudewijnstichting heeft deze doorlichtingen gecoördineerd. Ik heb geen probleem met het feit dat een globaal beleidsplan inzake beschermde werkgelegenheid zou worden uitgewerkt. Ik ben het eens met de elementen zoals ze worden omschreven in het voorstel van resolutie, met dien verstande dat er niet per definitie een markt bestaat of moet worden gecreëerd voor de beschermde werkgelegenheid. Mijns inziens moet er ook geen methodiek

inzake projectbegeleiding met het oog op een succesvolle doorstroming worden ontwikkeld, omdat beschermde tewerkstelling in zowel beschutte als sociale werkplaatsen eigenlijk finale tewerkstelling is. Ten slotte mag de regeling met betrekking tot beschermde tewerkstelling niet verzanden in een discussie rond de vraag welke minister hiervoor verantwoordelijk moet zijn. Het belangrijkste is dat er een regeling komt. Het zal de vele sociale achtergestelden en gehandicapten een zorg wezen welke minister verantwoordelijk is. Het is belangrijk dat er werk wordt gecreëerd voor deze groeiende groep. Vermits het om tewerkstelling gaat, suggereer ik de minister van Tewerkstelling verantwoordelijk te maken voor beide werkvormen. Hierbij moet er uiteraard een vlotte samenwerking komen tussen het Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap, de VDAB en de sociale partners. Bovendien dient er een doorzichtige en consistente vorm van financiering voor de beschermde tewerkstelling te worden uitgewerkt.

De voorzitter : De heer Maertens heeft het woord.

De heer M. Maertens (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren collega's, onze fractie wenst voorlopig niet al te diep in te gaan op deze problematiek. Wij willen de ministers de nodige beleidsruimte geven om deze problematiek in te passen in een nieuwe visie zoals aangegeven in de resolutie.

Het wegwerken van de groeiende duale maatschappij is voor de groenen het kernpunt van deze visie. In de eerste plaats willen wij dan ook de verslaggever, de voorzitter en de leden van de commissie danken voor hun positieve inbreng bij het opstellen van het voorstel van resolutie.

Wij hebben het voorstel van resolutie mee ondertekend omdat het een resultaat is van goed commissiewerk. Het betekent een nieuwe stap

Maertens

in de richting van een verdere integratie van en zinvoller arbeid voor personen met verschillende soorten handicaps. Wij hebben nochtans heel wat vragen in verband met de doorstroming. Daardoor zullen wij vaak niet op dezelfde golflengte zitten als bepaalde collega's in de commissie.

Dit voorstel van resolutie is een eerste aanzet tot een nieuw beleid. Wij dringen er op aan dat de leden van de commissie het voorbereidende studiewerk op de voet zouden kunnen volgen. Vooral de organisatie van het overleg met de sector zelf lijkt ons van bijzonder groot belang. Onze fractie zal het ontwerp van decreet dat daaruit moet voortvloeien te gepasten tijde evalueren. Wij zullen het ontwerp van decreet steunen voor zover het voldoet aan de opties die de commissie in het voorstel van resolutie heeft vastgelegd. Wij vertrouwen er op dat de ministers hun werk volledig in overeenstemming met dit voorstel van resolutie zullen kunnen uitvoeren.

De voorzitter : Minister Detiège heeft het woord.

Minister L. Detiège (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, tijdens de bespreking van de voorliggende resolutie heeft de bevoegde commissie de problematiek inzake de beschutte en de sociale werkplaatsen besproken.

Naar aanleiding van de discussie inzake de sociale werkplaatsen, heeft de Vlaamse regering beslist om gedurende 1 jaar een experiment te steunen dat de mogelijkheden onderzoekt om personen met een sociale handicap een plaats te bieden op de arbeidsmarkt. De opmerking dat de initiatieven van de Vlaamse regering ter zake geen doorstroming naar de gewone arbeidsmarkt nastreven, is niet correct. De Weerwerk- en sociale-economieprojecten streven naar een doorstroming. Ondanks deze projecten blijft een groep

mensen over die niet kunnen doorstromen en niet in staat zijn te werken zonder begeleiding.

Na afloop van het eenjarig experiment moet een akkoord voorgelegd worden tussen de beschutte werkplaatsen en de sociale werkplaatsen. Op die manier kunnen zij samen met het Vlaams Fonds voor Integratie van Personen met een Handicap en de VDAB deze problematiek uitdiepen.

Ik betreur dat in een eerste fase de 50 experimentele werkplaatsen niet kunnen tot stand gebracht worden. In een tweede fase zal de samenwerking tussen de experimentele werkplaatsen en de beschutte werkplaatsen zeker uitgewerkt worden. De resolutie brengt een evenwicht in de discussie en kadert volledig in de bekommernis van de bevoegde commissie inzake beschutte en sociale werkplaatsen.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (Neen)

De bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over dit voorstel van resolutie houden.

INTERPELLATIES (Regl. art. 78)

Interpellatie van de heer M. Verwilghen tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, en de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de onwettigverklaring van Vlarem II

Interpellatie van de heer L. Barbé tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over Vlarem II

De voorzitter : Aan de orde zijn de

samengevoegde interpellaties van de heer Verwilghen tot de heer De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, en de heer Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de onwettigverklaring van Vlarem II en van de heer Barbé tot minister vice-president De Batselier over Vlarem II.

De heer Verwilghen heeft het woord.

De heer M. Verwilghen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, vooraleer ik mijn interpellatie ontwikkel, wens ik te beklemtonen dat zij niet alleen gericht is tot de huidige minister van Leefmilieu, maar ook tot zijn voorganger die een belangrijke verantwoordelijkheid draagt in dit dossier. De afwezigheid van de heer Kelchtermans is symptomatisch, omdat hij aan de basis ligt van verstrekkende moeilijkheden die zich in de toekomst nog zullen accentueren.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het uitgangspunt van deze interpellatie is zeer eenvoudig : wat verlangt de burger van de overheid ? Het antwoord op deze eenvoudige vraag is niet zo makkelijk en is dikwijls gebaseerd op filosofische en ideologische achtergronden.

Een ding staat wel vast : de burger wil een duidelijke, nauwkeurig geformuleerde wetgeving die de rechtszekerheid in de hand werkt en waarvan het opzet voorspelbaar en uitvoerbaar is. Veelal blijkt dat wie zich eenmaal met het wetgevingsproces inlaat, dat moeilijk tot een goed einde kan brengen, omdat de regelingen zich opstapelen zoals de wetboeken. Als gevolg daarvan raakt de rechtszekerheid helemaal zoek en ontstaat er onduidelijkheid. De toenemende complexiteit van de maatschappij doet dan dienst als voor de hand liggend excuus om toepasselijke regels te breien, terwijl alle rechtsgeleerden het erover eens zijn

Verwilghen

dat het net de overreglementering is die onduidelijkheid en rechtsonzekerheid aanwakkert. Een schoolvoorbeeld daarvan is Vlarem II.

Op 7 januari 1992 keurde de toenmalige Vlaamse Executieve – als laatste beleidsdaad – het Vlarem II-besluit goed. In dit besluit werden de exploitatievoorwaarden vastgelegd waaraan hinderlijke bedrijven moeten voldoen om hun activiteiten te kunnen aanvatten en voortzetten.

Vlarem I daarentegen omvatte de algemene beginselen en een aantal verplichtingen. Bovendien werd daarin omschreven wat als een hinderlijk bedrijf kan worden beschouwd.

Vlarem II richt zich vooral op de vergunningsvoorwaarden en bevat concreet alle milieunormen waaraan een hinderlijk bedrijf is onderworpen. Het is dus in feite een bundeling van alle op een bepaald ogenblik bestaande wetten en koninklijke besluiten ter zake. Meer nog, het was een poging om een aantal Europese milieurichtlijnen in Vlaamse wetgeving om te zetten.

Het feitenrelaas toont onmiskenbaar aan dat de beide Vlarem-besluiten werkdocumenten zijn die door de vorige minister van Leefmilieu, de heer Theo Kelchtermans, werden opgesteld.

Voor beide diende men in feite vooraf het advies van de Raad van State in te winnen, maar ik heb sterk de indruk dat de Vlaamse regering nog altijd niet begrijpt – of niet wil begrijpen – waarom er zoiets als een gecoördineerde wet op de Raad van State bestaat. De regel bepaalt dat het advies wordt ingewonnen en de uitzondering wordt gevormd door het met bijzondere redenen omklede geval van hoogdringendheid. Dat is de enige uitzondering. De ratio legis hiervan vloeit voort uit het feit dat men had vastgesteld dat de uitvoerende macht niet alleen te veel, maar tevens te lichtzinnig van wetgevend

initiatief gebruik maakte, zonder dat aan een advies te onderwerpen. Vandaar ook deze wet. In diezelfde artikelen heeft men het overigens onafgebroken over een beredeneerd advies, dus een advies verleend door de Raad van State.

Nochtans had de Vlaamse regering, die na de staatsvorming met een schone lei kon starten, het goede voorbeeld moeten geven. Het is vanzelfsprekend geen probleem dat alleen in Vlaams verband de kop opstak, het teisterde elke uitvoerende macht en lokte dan ook veel kritiek uit aan wetgevende kant. De Vlaamse regering heeft hoe dan ook een gouden kans laten liggen. Ik kan me wel inbeelden dat de heer Kelchtermans huiverachtig stond ten aanzien van de lang aanslepende procedure die nodig was om het advies van de Raad van State te kunnen inwinnen. Voor Vlarem I duurde dat zomaar eventjes vier jaar en dat lijkt me toch iets van het goede te veel. Het is niet normaal dat het hoogste administratief rechtscollege van ons land er zo lang over doet om tot een uitspraak te komen, zelfs als het een vrij omvangrijk dossier betreft.

Maar minister Kelchtermans wou blijkbaar het risico niet lopen dat de politieke vruchten van zijn publicatie en van het werkstuk Vlarem I en II zouden toekomen aan zijn opvolger, wie dat ook mocht zijn. Daarom riep hij, onder het mom van hoogdringendheid, in dat er enkele Europese richtlijnen dringend moesten worden omgezet in Vlaamse wetgeving. Op deze manier kon het advies van de Raad van State worden vermeden. Dit was dan wel de eerste keer dat Vlaanderen zo haastig was om zich op dezelfde golfen te stellen als de Europese regelgeving, wij hebben overigens al tal van veroordelingen opgelopen door deze instanties om ons te wijzen op onze traagheid.

Ik noem dit een staaltje van eigenbelang en struisvogelpolitiek van de minister in kwestie, dat hem echter achteraf zuur zou opbreken. Minis-

ter De Batselier diende immers al gauw vast te stellen dat Vlarem II niet echt een toonbeeld was van goed werk. Het besluit werd overhaast opgesteld, het bevatte veel lacunes, tegenstrijdigheden en manifieste onduidelijkheden. De publicatie van Vlarem II werd terecht uitgesteld tot die storende fouten zouden zijn weggewerkt, en na een nieuwe adviesronde zou het nog duren tot 31 juli 1992 vooraleer de executieve een gewijzigde Vlarem II-versie kon goedkeuren. De bedrijfswereld drong intussen aan om rechtszekerheid te krijgen en vroeg om een duidelijke reglementering inzake de milieunormen die moesten worden gerespecteerd.

De executieve keurde ook de tweede versie van Vlarem II goed, en daarmee stootte men zich voor de tweede keer aan dezelfde steen. Opnieuw vroeg men geen advies aan de Raad van State, en kon de publicatie na vertaling pas op 14 december plaatsvinden.

Na dit feitenarsenaal ben ik aanbevelend bij het arrest van de Raad van State, het fameuze arrest-Van Looveren uit de afdeling-administratie, dat stelt - en ik citeer : Vlarem II is onwettig en wel om de hiernavolgende redenen : luidens artikel 3, paragraaf 1 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State dienen, buiten het met bijzondere redenen omklede geval van hoogdringendheid, de ontwerpen van reglementaire besluiten aan het met reden omklede advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State te worden voorgelegd. Einde citaat. Vlarem II werd dus onwettig verklaard omdat de hoogdringendheid ten onrechte werd ingeroepen.

Dit arrest geeft de executieve ook wat de grond van de zaak betreft een uitbrander, door te stellen dat de bepaalde termijn om het hoger beroep af te werken – vijf maanden – ruim werd overschreden.

Een vernietigender uitspraak kan men zich nauwelijks voorstellen.

Verwilghen

Van de motivering tot hoogdringendheid werd brandhout gemaakt, het werd als een stijlformule, een cliché bestempeld, een doekje voor het bloeden.

Hoewel de gevolgen van deze onwettigverklaring nog verre van duidelijk zijn, staat het buiten kijf dat ze ver dragend zullen zijn. Een aantal voorbeelden zullen dit illustreren.

Vlarem II kan eerst en vooral niet meer worden ingeroepen. Wil men de opgelegde voorwaarde toch behouden, moet dit gebeuren zonder verwijzing naar Vlarem 11, maar moet dit ook inhoudelijk worden gemotiveerd. Dit betekent dat de administratie bovenop zijn achterstand nog eens extra zal worden belast.

Voorts kan iedereen op basis van en met expliciete verwijzing naar Vlarem II een vergunning werd geweigerd, bij de burgerlijke rechter een schadevergoeding eisen.

Aangezien de regering een fout heeft gemaakt en hun recht op onderneming werd geschonden, zullen de betrokkenen dit middel in hun voordeel gebruiken. Het is echter niet de Vlaamse regering die de rekening zal betalen, maar wel het Vlaamse Gewest.

Een derde belangrijk effect is dat er veel nutteloos werk werd gedaan. Andermaal zullen de bedrijven de tol betalen van een ministeriële lichtzinnigheid in hoofde van minister Kelchtermans. De door hem begane flater zou hem het schaamrood op de wangen moeten brengen en hem ertoe moeten aanzetten om de enige nog juiste beslissing te nemen, voor zijn carrière meteen de meest verstrekkende. Het is waarschijnlijk om die reden dat hij hier vandaag niet aanwezig is. Misschien kan hij even nadenken over de Vlaamse spreuk : wie een put graaft voor een ander, kan er wel eens zelf invallen. Op een lichtzinnige manier nog snel iets doorvoeren om de vruchten van zijn

werk niet te laten stelen door iemand die intellectueel oneerlijk zou zijn, is onaanvaardbaar.

Toch gaat ook de huidige minister van Leefmilieu niet volledig vrijuit. De fout werd weliswaar niet door hem gemaakt maar, met betrekking tot een aantal gevolgen ervan, neemt hij niet steeds de juiste beslissing. De uiteindelijke publikatie van het Vlarem 11-besluit kwam er namelijk pas na het invoeren van allerhande adviezen en na het aanbrengen van een aantal wijzigingen in december 1992. Vermits het dus om een gewijzigde versie ging, en er van hoogdringendheid eigenlijk geen sprake meer was, had hij toen het dossier aan de Raad van State moeten voorleggen. Dit is echter niet gebeurd en daardoor werd de rechtsonzekerheid nog groter. Om dit probleem op te lossen, heeft de minister aan de betrokken administraties een omzendbrief gestuurd, waarin wordt gevraagd om Vlarem II voorlopig te blijven gebruiken als richtlijn, dit evenwel zonder expliciet de naam te vermelden.

Het werken met een omzendbrief is slechts een zeer tijdelijke en risicovolle oplossing. Bovendien schijnt ofwel de minister ofwel zijn adviseur het verschil niet te hebben gemaakt tussen de argumenten nietigheid en onwettigheid. Vaak wordt gedacht dat het woord nietig verstrekkender gevolgen heeft dan het woord onwettelijk, maar dit is niet juist. In Van Dale lees ik bij nietig, ik citeer : zonder kracht, niet geldig, zonder waarde, en tevens : ijdelheid, vergankelijkheid. Bij onwettig lees ik : niet gegrond op enige bepaling van de wet, zelfs in strijd ermee. Juridisch is onwettigheid dus een veel zwaarder argument dan nietigheid. Met de omzendbrief geeft men echter de indruk dat het dossier niet nietig is verklaard en dat het allemaal niet zo erg is. Bijgevolg weten de bedrijfswereld, de KMO's en de betrokken besturen niet meer waar ze aan toe zijn.

Uit dit dossier blijkt duidelijk hoe

politieke naijver ertoe kan leiden dat de rechtszekerheid in Vlaanderen nog meer wordt geschonden. Velen hebben de mond vol over het dichtenvan de kloof tussen de burger en de politici, maar door een dergelijke handelwijze wordt de kloof alleen maar breder. De grootste verliezer is eens te meer het leefmilieu.

Graag had ik van de ministers dan ook vernomen :

Ten eerste, wat is de precieze reden voor het niet vragen van het advies van de Raad van State en wie draagt hiervoor de politieke verantwoordelijkheid ?

Ten tweede, werd door de toenmalige minister voor Leefmilieu, minister Kelchtermans, dit advies bewust niet aangevraagd en waarom heeft deze minister Vlarem II doen goedkeuren op de laatste vergadering van de uittrekkende executieve ? Het gaat toch niet om een lopende zaak ?

Ten derde, waarom werd onder de bevoegdheid van de huidige minister van Leefmilieu voor de uiteindelijke publikatie van de aangepaste Vlarem II in december 1992, niet opnieuw het advies van de Raad van State gevraagd ?

Ten vierde, hoeveel benadeelden kunnen een beroep doen op een schadevergoeding en kan de minister reeds een idee geven van de bedragen die daarmee zouden zijn gemoeid ?

Ten vijfde, wat zijn de precieze gevolgen voor de vergunningen van bedrijven die verleend of geweigerd werden en waarbij in de motivatie expliciet naar Vlarem II wordt verwezen ?

Ten zesde, hoe denkt de minister van Leefmilieu dit legaliteitsprobleem op te lossen in afwachting van de publikatie van het zogenaamde Vlarem 11-bis dat hij in voorbereiding heeft en denkt de minister niet dat werken met een omzendbrief eveneens elke wettelijke basis mist ?

Ten zevende, welke conclusie trek-

Verwilghen

ken de bevoegde ministers uit dit dossier met betrekking tot hun aansprakelijkheid ?

In verband met die laatste vraag zal ik wel op mijn honger blijven zitten. Ik ben reeds zeer tevreden dat er toch één minister aanwezig is die mij zal kunnen antwoorden op mijn pregnante vragen.

De voorzitter : De heer Barbé heeft het woord.

De heer L. Barbé (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, wat sommige milieujuristen al lang hadden voorspeld, is uiteindelijk gebeurd. In het fameuze arrest-Van Looveren stelde de Raad van State dat Vlarem II onwettig is. Vlarem II is, zoals collega Verwilghen duidelijk aantoonde, niet vernietigd, het is onwettig.

Ik wil even stilstaan bij de gevolgen van het arrest. Het heeft in de pers, in de politieke wereld en in het bedrijfsleven heel veel deining veroorzaakt. Al snel werd het debat een conflict tussen twee ministers. Er werd bovendien gesteld dat men nog geen carte blanche heeft en dat er een omzendbrief zal verschijnen.

De situatie is een drama voor het leefmilieu in Vlaanderen. Ik wil dat met enkele voorbeelden illustreren.

Ten eerste, een aantal vergunningen die de jongste twee maanden zijn verleend en waarin wordt verwezen naar Vlarem II zijn zeer "teer". Wanneer naar de Raad van State wordt gestapt, worden die vergunningen geschorst en zal de vernietiging volgen.

Ten tweede, de weigeringen op basis van Vlarem II zijn discutabel omdat Vlarem II onwettig is. Straks kunnen er schadeclaims volgen.

Ten derde, wat kan men doen met een vergunning met voorwaarden gebaseerd op Vlarem II ? In hoeverre moet daarmee rekening worden gehouden ? In hoeverre kan de mi-

lieu-inspectie optreden als die voorwaarden niet worden gevolgd ? Er bestaat dus een rechtsonzekerheid. Dat is het essentiële begrip in de discussie.

Ten vierde, de jongste jaren hebben honderden ambtenaren – hetzij van de milieu-inspectie, hetzij gemeentelijke ambtenaren of politie-agenten – processen-verbaal opgemaakt voor overtredingen op Vlarem II. Wat gebeurt er met deze p.v.'s ? Er worden er al zoveel geseponeerd. Nu gaat het om p.v.'s wegens inbreuken op teksten die onwettig zijn. Wat zullen de parketten en rechters daarvan zeggen ? Deze ambtenaren, die vaak in moeilijke omstandigheden milieu-inbreuken opsporen en processen-verbaal opstellen, krijgen nu te horen dat de wetgeving die zij gedurende jaren hebben gecontroleerd, onwettig is. Niemand weet uiteindelijk wat er met de bestaande p.v.'s zal gebeuren.

Inmiddels heeft de minister een omzendbrief rondgestuurd. Ik heb die aandachtig gelezen en moet vaststellen dat hij toch nog niet alles oplost.

Mijnheer de minister, voor klasse I en II zegt u dat Vlarem II als administratieve richtlijn geldt. Moeten de vergunningverlenende overheden, de gemeenten en provincies, dit echt volgen ? Kunnen zij een beetje afwijken ? De auditeur van de Raad van State, die het dossier gevolgd heeft, heeft al verklaard dat "manifest afwijken" van Vlarem II niet kan. Advocaten worden rijk van woordjes zoals "manifest". Zij creëren ideale aanleidingen om opnieuw naar de rechtbank te stappen en discussies te voeren over het al dan niet manifesteren van Vlarem II. Voor mij betekent dat rechtsonzekerheid in het kwadraat.

Ik heb nog een laatste juridische opmerking. Er zijn ook de klasse-III-inrichtingen. Dat zijn de kleinere inrichtingen die toch niet altijd onschuldig of ongevaarlijk zijn, vermits er zelfs verbrandingsovens, dancings

en bioscopen bij zijn die plaatselijk nogal wat milieuhinder kunnen veroorzaken.

Voor die klasse-BI-inrichtingen zijn er geen vergunningen met voorwaarden, maar moet worden voldaan aan de voorwaarden en bepalingen van Vlarem II. Vlarem II is onwettig, de minister zegt in zijn omzendbrief het volgende. Voor exploitaties klasse 111 : toezicht gebaseerd op artikel 43, paragraaf 2 van Vlarem I dat het volgende voorschrijft : " De exploitant dient steeds de nodige maatregelen te treffen om schade en hinder te voorkomen". Titel II van Vlarem II geldt als administratieve leidraad. Einde citaat. Ook hier is de intentie mooi, maar te velde wordt er nog meer rechtsonzekerheid gecreëerd. Het is helemaal niet zeker dat de rechter, als er uiteindelijk een vonnis moet worden geveld, het met de minister eens zal zijn en Vlarem II als administratieve leidraad zal aanwijzen.

Ik stel vast dat het inzake vergunningenbeleid al erg was, vermits Vlarem I en II zeker geen al te werkbare teksten waren. Dat was ook het besluit van de auditeur van de Raad van State op een recente studiedag. Hij gebruikte daarvoor zelfs nog sterkere termen. Er zijn op de Raad van State al honderden gevallen, vooral van bedrijven die een vergunning aanvechten en vaak ook winnen. Het gaat daarbij niet alleen om vergunningen afgeleverd door de bestendige deputaties, maar ook door u, mijnheer de minister. De jongste jaren zijn er tientallen vergunningen geschorst of vernietigd die bij ministerieel besluit zijn verleend.

Ik herhaal, de rechtsonzekerheid wordt steeds groter. Het zal er in de toekomst vooral op aankomen een goede – en dat is vaak een dure – advocaat te kunnen betalen om de zaak te winnen. Dat betekent ook dat uw beleid niet sociaal is. Het kan toch niet dat men een goede en dure advocaat moet hebben om inzake milieudossiers te verkrijgen waar men recht op heeft.

Barbé

Ik heb het al gezegd : ik ken tientallen dossiers van buurtcomités die gedurende jaren een juridische slag moeten vechten tegen een bedrijf dat werkt zonder vergunning en in hinderlijke omstandigheden. Het kan toch niet dat zoiets jaren aansleept en dat men een advocaat moet aanspreken om te verkrijgen waarop men recht heeft. Ik vrees bovendien dat dit soort dossiers in de toekomst zal toenemen.

In het tweede gedeelte van mijn uiteenzetting wens ik even te blijven stilstaan bij de politieke verantwoordelijkheid in dit dossier.

Uiteraard is minister Kelchtermans in de eerste plaats verantwoordelijk. Hij heeft het vertikt het advies te vragen van de Raad van State. Tijdens de vergadering van 7 januari 1992 van de Vlaamse regering heeft hij Vlarem II er dan doorgejaagd.

Tussen haakjes, Vlarem II is vooral het gevolg van nachtwerk, waarover heel pittige verhalen de ronde doen. Ik denk aan dit van een ingenieur die 's nachts met een secretaresse honderden bladzijden heeft moeten verwerken en dit soort werken zou dan de kern zijn van de milieuwetgeving in Vlaanderen . . .

Mijnheer de minister, u maakte toen ook al deel uit van de Vlaamse regering en u hebt Vlarem II mee goedgekeurd. Vervolgens hebt u het dossier geërfd en lichtjes aangepast, maar dit gebeurde opnieuw zonder advies van de Raad van State. U gaat dus ook niet helemaal vrijuit.

Wat me vooral ontgoochelt, is dat u de door u vooropgestelde timing niet hebt gerespecteerd. In het voorjaar 1992 wist iedereen al dat Vlarem II niet deugde. U beschikte over de adviezen van verschillende administraties, en van de SERV en de MINA-raad. U besloot toen het dossier te herwerken en stelde voorop in het voorjaar 1993 een nieuwe tekst te publiceren en voor te leggen aan de Raad van State.

U hebt die timing niet gerespecteerd want pas in het voorjaar 1995 zal Vlarem II bis afgewerkt zijn. Er is dus een achterstand van twee jaar.

Minister N. De Batselier : Wat u zegt, is niet helemaal juist.

Wij debatteren hierover niet voor het eerst. Er zijn namelijk al bij herhaling, en ook door u, interpellaties gehouden over dit onderwerp. U hebt hierover trouwens ook het woord genomen tijdens de discussie over de begroting.

Wij legden toen al uit dat we de vooropgestelde termijn niet zouden respecteren. U mag dan ook niet beweren dat er ineens een achterstand is van twee jaar. Aangezien het om een gigantisch werk gaat, wisten we al vrij snel dat Vlarem II bis pas rond 1995 zou zijn afgewerkt.

Ofwel wenst u dat een ingenieur dit werk 's nachts met de hulp van een secretaresse voltooit en dan zal u ons opnieuw verwijten dat het onvoldragen werk is, ofwel moet er degelijk worden gewerkt. We hebben er gezamenlijk – ook de leden van de commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud – voor gekozen om grondig tewerk te gaan.

De heer L. Barbé : Mijnheer de minister, u stelt het nu te simpel voor. Niemand wenst dat er opnieuw wordt gewerkt met slechts één ingenieur en één secretaresse.

Minister N. De Batselier : Ik citeer uw woorden alleen maar.

De heer L. Barbé : De termijn van 1993 was volgens mij haalbaar. In ieder geval is er nu twee jaar achterstand.

Minister N. De Batselier : Ik beschik nog maar een paar maanden over de adviezen. De zeventien groepen vonden het werk zodanig belangrijk dat ze er tientallen juristen hebben voor ingezet.

De heer L. Barbé : Voor andere dossiers vraagt u het advies van de MINA-raad en van de SERV na en-

kele dagen. Voor dit dossier hebt u dat niet gedaan, en dat verwijt ik u. U had in dit dossier met een deadline moeten werken.

Minister N. De Batselier : Dan had u me beslist verweten dat ik te snel wilde werken en daardoor onvoldoende rechtsgrond zou hebben.

De heer L. Barbé : Ik ken Vlarem II, de adviezen en de know how van de juristen. Het was mogelijk het dossier sneller af te werken.

Had u uw werk gedaan volgens de door u vooropgestelde timing, die volgens mij haalbaar was, dan had men alle problemen kunnen vermijden, want dan was Vlarem II-bis goedgekeurd vóór het arrest-Van Looveren en zaten we nu niet in een juridische schemerzone.

Minister N. De Batselier : Het was ook een oplossing geweest die tekst nooit te publiceren. Bovendien herinner ik eraan dat hier in deze Raad om publicatie verzocht is en als ik mij niet vergis, vroeg ook u daarom, mijnheer Barbé.

De heer L. Barbé : Mijnheer de minister, waarom is Vlarem II-bis er niet voor de zomer gekomen ?

Minister N. De Batselier : Ik heb die vraag al twee keer beantwoord, maar wil dat nog wel een derde keer doen.

De heer L. Barbé : Dat verhaal over die zeventien commissies die te veel werk hebben, vind ik niet geloofwaardig. En ik ben niet de enige.

Minister N. De Batselier : Onderschat dit werk toch niet. Normaal gezien beschik ik in mijn kabinet maar over een adviseur om dit werk te doen. Ik was dus genooddaakt een beroep te doen op de administratie en was dus afhankelijk van het tempo waartegen zij dit werk tot een goed einde kon brengen. Ik heb de administratie erop gewezen dat in dit dossier niet de timing essentieel was, maar wel het afleveren van een goed afgewerkt dossier. Een aantal mi-

De Batselier

lieujuristen hebben mij er herhaaldelijk op gewezen dat een en ander nog verder moest worden onderzocht. Ik wou dus in de eerste plaats zekerheid. Zoals ik al eerder heb gezegd, wil ik tegen begin 1995 hierover een discussie aangaan. Op het ogenblik beschik ik nog niet over de definitieve adviezen van de MINA-raad en de SERV.

De voorzitter : Mijnheer Barbé, gelieve te besluiten.

De heer L. Barbé : Blijkbaar verschillen we op dit punt fundamenteel van mening, mijnheer de minister.

Het milieubeleid van de Vlaamse regering zit meer dan ooit in een juridische schemerzone, zeker wat het vergunningenbeleid betreft. Dat is bijzonder erg. Dat gaat in de eerste plaats ten koste van het leefmilieu en van de omwonenden. Het wordt nog meer aanmodderen dan vroeger. De vroegere en de huidige minister van Leefmilieu dragen hierin een grote verantwoordelijkheid.

Mijnheer de minister, tenslotte wil ik nog een paar vragen stellen. Wat zijn de juridische consequenties van dit dossier ? Wat denkt u van de klasse-III-inrichtingen ? Waarom blijft Vlarem 11-bis zolang uit ? Op die vraag hebt u al geantwoord, maar uw antwoord schenkt mij geen voldoening.

De voorzitter : Minister De Batselier heeft het woord.

Minister N. De Batselier (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, in de eerste plaats wens ik enkele belangrijke passages te citeren uit het arrest-Van Looveren van 6 oktober 1994 waaruit duidelijk blijkt dat niet uitsluitend de laattijdige publikatie van Vlarem II de reden is voor de onwettige verklaring. Ik citeer : "Luidens (. . .) de gecoördineerde wetten op de Raad van State dienen, "buiten het met bijzondere redenen omklede geval van hoogdringendheid", de ontwerpen van reglementaire besluiten aan het met redenen

omklede advies van de afdeling-wetgeving van de Raad van State te worden voorgelegd. In de aanhef van Vlarem II, waarvan het ontwerp inderdaad niet voor advies aan de Raad van State is voorgelegd, wordt die hoogdringendheid gemotiveerd als volgt : (...) In die considerans wordt het hoogdringend karakter (...) dus verantwoord door de overweging dat het dringend noodzakelijk is de reglementering in kwestie tot stand te brengen, zonder dat dit motief evenwel concreet wordt gepreciseerd zodat de considerans eerder een cliché dan een met substantiële gegevens omklede redengeving is. Daarenboven moet worden vastgesteld dat het besluit (. . .) pas in het Belgisch Staatsblad van 14 december 1992 werd bekendgemaakt, wat eveneens in tegenspraak komt met de ingeroepen urgentie".

Hieruit blijkt overduidelijk dat de laattijdige publikatie slechts een bijkomend argument is om de mening van de Raad van State te staven en dat Vlarem 11, zelfs indien het vroeger zou gepubliceerd zijn, de wettigheidstoets door de Raad van State niet zou hebben doorstaan.

De motieven die ten grondslag lagen aan het niet raadplegen van de Raad van State zijn als volgt in de aanhef van het besluit uiteengezet : de bevordering van de duidelijkheid en de doorzichtigheid van de algemene en sectorale voorwaarden, waardoor het noodzakelijk is de bestaande reggeving te coördineren, te actualiseren en aan te passen aan de regels van de EU ; en de noodzaak voorwaarden bekend te maken, inzonderheid voor de inrichtingen van klasse III.

De voorzitter : De heer Verwilghen heeft het woord voor een onderbreking.

De heer M. Verwilghen : Mijnheer de voorzitter, ik wil de gedachten-gang van de minister niet onderbreken. Ik zou echter graag van de minister vernemen of de Vlaamse rege-

ring heeft beslist dat hij mijn interpellatie zou beantwoorden in plaats van minister Kelchtermans. Mijn interpellatie is immers in hoofdzaak gericht tot minister Kelchtermans omdat hij de verantwoordelijkheid draagt voor het mislopen van dit dossier.

Minister N. De Batselier : Het is de gewoonte dat een interpellatie wordt beantwoord door de minister die op dit ogenblik voor deze materie bevoegd is. Het betrokken document werd op 7 januari 1992 ter zitting uitgedeeld. Bij die gelegenheid hebben wij ons over deze materie uitgesproken omdat de heer Kelchtermans ons van de hoogdringendheid had overtuigd, maar ook omdat in het tweede gedeelte van het besluit werd bepaald dat er een bijkomende evaluatie moest gebeuren.

Ik neem de politieke verantwoordelijkheid van de laattijdige publikatie op mij, hoewel er verzachtende omstandigheden kunnen worden ingeroepen.

Toen ik begin februari 1992 de verantwoordelijkheid kreeg over het kabinet Leefmilieu, erfde ik van mijn voorganger een bijzonder technisch besluit van 800 bladzijden dat met het oog op de publikatie nog in het Frans moest worden vertaald. Het is duidelijk dat dit geen peulschil was. De voorbereidende werkzaamheden voor de publikatie – vertaling, Nederlandstalige en Franstalige drukproeven – sleepten maanden aan.

U zult waarschijnlijk hebben opgemerkt dat er nadien herhaaldelijk lijsten met errata zijn verschenen.

Ondertussen vestigden gerenommeerde juristen en magistraten mijn aandacht op meerdere juridische gebreken in Vlarem II. Vooreerst werd er gewezen op de gebrekkige motivering van de ingeroepen hoogdringendheid. Vervolgens was de Vlaamse regering niet bevoegd voor het uitvaardigen van verschillende bepalingen in Vlarem II. Ik denk in dit verband aan de talrijke emissie-

De Batselier

en immissienormen waarvoor geen Europese richtlijnen bestaan. Thans zijn wij hiervoor wel bevoegd. Ten slotte rezen er juridische vragen bij de rechtsgrond van sommige bepalingen uit Vlarem II. Het tweede bezwaar baarde mij slechts weinig zorgen omdat hiervoor spoedig een regeling zou worden getroffen. Het laatste bezwaar baarde mij echter wel ernstige zorgen.

Zo werd bijvoorbeeld het afvaloliebesluit uit 1985 door Vlarem II opgeheven. De toepasselijke bepalingen uit dit besluit werden overgenomen door Vlarem II.

Juridisch gezien kan Vlarem II enkel bepalingen uitvaardigen voor inrichtingen die zijn opgenomen in de indelingslijst van Vlarem I. Voor die bepalingen uit het afvaloliebesluit die handelen over de ophaling van afvalolie biedt het milieuvergunningsdecreet geen enkele rechtsgrond. Nochtans zouden zij worden opgeheven.

Het is niet de eerste keer dat ik deze vergadering erop wijs dat deze vaststellingen mij sterkten in de overtuiging dat Vlarem II niet kon worden gepubliceerd alvorens een aantal noodzakelijke wijzigingen werden aangebracht. De dreiging van een juridisch vacuüm, enerzijds door de opheffing van – bijvoorbeeld – het afvaloliebesluit en anderzijds door de opname van deze bepalingen in een reglementering zonder geldige rechtsgrond, zou immers ernstige gevolgen hebben, onder meer wat betreft de handhaving.

Toen in juni 1992 de vertaling van Vlarem helemaal klaar was, waren ook de voorbereidende werkzaamheden voor het wijzigingsbesluit verafgerond. Het was trouwens op verzoek van meerdere collega's dat het besluit nog diende te worden besproken, onder meer in een interkabinettenwerkgroep, wat veel tijd in beslag nam. Uiteindelijk werd het wijzigend besluit goedgekeurd op 31 juli 1992.

Mijnheer Verwilghen, ik voeg er meteen aan toe dat op uw voorstel om Vlarem II post factum voor te leggen aan de Raad van State niet kon worden ingegaan, omdat volgens de wetten op de Raad van State, de besluiten immers aan het advies moeten worden onderworpen vóór ze definitief zijn goedgekeurd. Een adviesvraag na 7 januari 1992 zou de Raad dus niet ontvankelijk hebben verklaard.

Bij voorlegging van mijn wijzigingsbesluit heb ik in een nota aan de Vlaamse regering voorgesteld advies te vragen aan de Raad van State. Dit kan worden teruggevonden in de notulen, onder het punt II : voorstel van beslissing.

Mijn collega's in de regering gingen hiermee echter niet akkoord. Sommigen waren immers van oordeel dat een advies van de Raad van State over het ontwerp van wijzigend besluit, ontegensprekelijk uitspraken bevatte over de mij gesignaleerde juridische gebreken in het oorspronkelijke Vlarem II. Een consensus ter zake bleek niet mogelijk te zijn en ik heb mij aangesloten bij de meerderheid in de regering. Dat is uiteraard mijn politieke verantwoordelijkheid in deze kwestie en nadien beschouwd had ik misschien wat meer moeten doorzetten om mijn collega's te overtuigen. Ik wens echter te herhalen dat ik steeds heb voorgesteld de Raad van State ter zake te raadplegen en sommige documenten bewijzen dit.

De Vlaamse regering besliste toen om Vlarem II en het wijzigend besluit gelijktijdig te publiceren. Daarnaast werd echter eveneens beslist dat een laatste technisch nazicht noodzakelijk was, gezien de omvang van het document. Dit duurde tot eind september 1992.

Mijnheer de voorzitter, collega's, tot daar het volledige, objectieve verhaal van de publicatie. Iedereen kan hieruit lessen trekken en ik wil mijn verantwoordelijkheid ter zake niet ontwijken.

Ik behoor tot diegenen die zeer vaak – om niet te zeggen altijd – de Raad van State raadplegen inzake besluiten. Dat deed ik trouwens ook met het Duinenbesluit dat, tussen haakjes gezegd, een grote stap betekent in het milieubeleid. Elfhonderd hectaren beschermd gebied is heel wat en zelfs meer dan verwacht, nietwaar mijnheer Barbé ? Welnu, in dat verband antwoordde de Raad van State mij dat ik hen niet om advies moest vragen omdat hierover geen advies uit te brengen was.

Het is soms moeilijk uit te maken wanneer men al dan niet het advies van de Raad van State moet vragen. Nochtans was het de mening van de juristen van de Vlaamse regering dat een advies van de Raad van State in het geval Vlarem II wel was vereist.

Mijnheer de voorzitter, ik zal nu ingaan op de concrete vragen van de interpellanten en op de juridische consequenties van het arrest-Van Looveren.

Ten eerste, wat de vroegere vergunningsuitspraken op basis van Vlarem II betreft, heeft het arrest geen enkel rechtstreeks gevolg voor de rechtsgeldigheid van de reeds genomen beslissingen. Alle vroegere beslissingen die niet werden aangevochten en ook niet meer kunnen worden aangevochten omdat de beroepstermijn van zestig dagen is verstreken, blijven onverkort van toepassing. Aangevochten beslissingen dreigen wel te worden vernietigd wanneer zij louter op een verwijzing naar Vlarem II blijken te zijn gebaseerd. In die gevallen zal na het vernietigingsarrest een nieuwe uitspraak moeten volgen over het ingediende administratieve beroep. De aankondiging van bepaalde groepen een schadevergoeding te zullen eisen, lijkt mij dan ook weinig gegrond.

De vraag naar het aantal benadeelden en de hiermee gepaard gaande bedragen, is dus voorbarig, daar er van aansprakelijkheid slechts sprake kan zijn indien de benadeelden kun-

De Batselier

nen aantonen dat, indien Vlarem 11 niet had bestaan, zij zeker een vergunning zouden hebben verkregen. Dit is echter moeilijk aantoonbaar, vermits de vergunning verlenende overheid in deze materie over een ruime discretionaire appreciatiebevoegdheid beschikt en zij de vergunning wellicht ook op andere, gerechtvaardigde gronden had kunnen weigeren. Het is zelfs zo dat, vóór de publikatie van Vlarem 11, wij in feite en gedurende een vrij lange termijn hebben gewerkt op basis van administratieve richtnota's.

Een tweede punt betreft de vergunningsaanvragen in behandeling en nieuwe aanvragen. Het is duidelijk dat men voortaan geen beslissingen meer kan nemen gemotiveerd door een loutere verwijzing naar Vlarem 11. Ik geef de heer Verwilghen volkomen gelijk wanneer hij zegt dat dit op het administratieve vlak duidelijk meer werk zal opleveren. Daartegenover staat dat Vlarem 11 niet is vernietigd. Volgens de rechtspraak van de Raad van State moeten de administratieve overheden de bestaande reglementen toepassen zolang zij niet werden opgeheven of vernietigd. Dit betekent dus dat de vergunning verlenende overheden ertoe gehouden zijn Vlarem 11 te blijven toepassen. Wel is het duidelijk dat er voortaan extra zorg zal moeten worden besteed aan de motivering, aangezien een loutere verwijzing naar Vlarem 11 niet langer volstaat om de beslissing te rechtvaardigen. De technische normen, opgenomen in Vlarem 11, kunnen nog steeds als vergunningsvoorwaarde worden opgelegd, indien zij in het vergunningsbesluit in concreto en in extenso worden gemotiveerd.

Een derde punt betreft de vergunningsvoorwaarden. Indien in een vergunningsbesluit de na te leven voorwaarden in extenso zijn weergegeven, blijven ze onverkort van kracht, zelfs al gaat het duidelijk om bepalingen uit Vlarem 11. De rechtsgrond voor deze voorwaarden is dan

immers niet Vlarem 11 maar het vergunningsbesluit zelf en Vlarem 1.

Indien een vergunningsbesluit inzake de na te leven voorwaarden verwijst naar Vlarem 11, kan de exploitant aanvoeren dat deze voorwaarden aan hem niet tegenstelbaar zijn. Dit probleem kan dan worden opgevangen door de vergunningsvoorwaarden ambtshalve te wijzigen en de toepasselijke Vlarem II-bepalingen in extenso op te leggen als bijzondere vergunningsvoorwaarden. Ter zake heb ik op 28 oktober 1994 de nodige administratieve onderrichtingen gegeven.

Ten vierde, wat de klasse III-inrichtingen en de inrichtingen van de eerste en tweede klasse betreft, waarvoor de voorwaarden niet expliciet zijn opgelegd, zal het toezicht voortaan worden uitgeoefend op basis van artikel 43 § 2 van Vlarem 1. Volgens dit artikel moet de exploitant te allen tijde en dit ongeacht de hem afgeleverde vergunning – en dit is belangrijk – alle maatregelen nemen om hinder en verontreiniging te voorkomen. Dat is het algemene uitgangspunt dat wij in het milieuvergunningsdecreet en in het milieubesluit van Vlarem 1 aantreffen.

Hier kunnen de toezichthoudende overheden Vlarem 11 hanteren als administratieve richtlijn en technische handleiding om te oordelen in welke mate de exploitanten de verplichtingen, hen opgelegd door artikel 43 § 2 van Vlarem 1, naleven. Verder geldt ook nog de algemene zorgvuldigheidsplicht van het burgerlijk recht. De exploitanten hebben er dus alle belang bij om de voorwaarden van Vlarem 11 uit eigen beweging maximaal te blijven respecteren.

Over al deze kwesties heb ik op 28 oktober 1994 een omzendbrief verstuurd naar de provinciale en gemeentelijke overheden. In tegenstelling tot wat sommigen beweren is dit niet regeren bij omzendbrief. De omzendbrief geeft nadere uitleg over de juridische consequenties van het

arrest en over de in de toekomst aan te nemen gedragslijn bij de uitoefening van de bevoegdheden waarover de overheden zelf blijven beschikken, krachtens het milieuvergunningsdecreet zelf en Vlarem 1. Deze teksten vormen dan ook de wettelijke basis van deze richtlijnen. De omzendbrief verduidelijkt slechts de gedragslijn zoals ze blijkt uit de rechtspraak van de Raad van State en zoals ze is vastgelegd in Vlarem 1.

Aanvankelijk was inderdaad vooropgesteld, mijnheer Barbé, dat Vlarem 11-bis zou klaar zijn in 1993. Deze timing bleek echter utopisch. Ik heb dat onmiddellijk in de commissie van deze Raad gezegd. De evaluatie van Vlarem 11 was een moeilijker karwei dan aanvankelijk werd ingeschat. Een niet onbelangrijke oorzaak van deze vertraging is onder meer het feit dat inmiddels de Vlarem 1-procedures op volle toeren draaiden. Ik heb deze week nog de stand van zaken in de dossiers gegeven. Toen ik deze zaak heb geërfd was er een achterstand van 7.000 dossiers. Vandaag is deze achterstand tot 690 dossiers verminderd. Tegelijkertijd werd de procedure zoals in Vlarem 11 beschreven – met name binnen de termijn antwoorden – scrupuleus gevolgd. De termijnen werden dus niet overschreden. Ik denk dat ook dit een huzarenstukje is. Bovendien werd daarvoor geen bijkomend personeel ingezet. Ook op het vlak van het wegwerken van de rechtsonzekerheid door het langdurig uitblijven van vergunningen, werd heel wat gepresteerd.

Daarnaast waren er ook de werkzaamheden van de verschillende evaluatiecommissies. Het is duidelijk dat de ene commissie al wat sneller werkte dan de andere. Einde 1992 waren een aantal van deze commissies zelfs nog niet aan het werk. Er was dus duidelijk een moeilijkheid. Ik had een timing opgemaakt, toen hier de afspraak werd gemaakt om degelijk werk te leveren, en beslist dat de rapporten vóór 31 december 1993 moesten zijn ingeleverd.

De Batselier

Mijn administratie heeft dan die 13 rapporten verwerkt in een voorontwerp van Vlarem 11-bis. Dit voorontwerp werd mij op 31 maart 1994 voorgelegd. Over dit voorontwerp heb ik dan nog een aantal juridische en technische adviezen ingewonnen.

Op 1 juni 1994 heb ik de opdracht gegeven om de eindredactie uit te besteden teneinde er een meer leesbare tekst van te maken. Die teksten werden begin augustus 1994 aan SERV en MINA-raad voorgelegd. Ik verwacht weldra hun advies.

Vooraleer het Vlarem 11-bis bij de Vlaamse regering kan worden ingediend, moet er bovendien overleg worden gepleegd met de federale minister van Landbouw en moet het advies van de Hoge Gezondheidsraad worden ingewonnen. Beide procedures lopen momenteel. Ook hier – ik herhaal het – ben ik weer afhankelijk van anderen en kan ik dit dossier pas afhandelen naar gelang van de snelheid waarmee genoemde procedures worden afgerond.

Hopelijk kan de Vlaamse regering het ontwerp van Vlarem 11-bis begin 1995 goedkeuren, waarna het in zijn geheel bij de Raad van State voor advies zal worden ingediend. Het is inderdaad de bedoeling Vlarem II-bis te herschrijven. Dit betekent dat wij niet alleen de gewijzigde alinea's aan de Raad van State bezorgen, maar de gehele tekst. Ik hoop dat de Raad van State mij geen vier jaar zal laten wachten op een advies, zoals hij mijn voorganger heeft laten wachten op een advies over Vlarem I.

De voorzitter : De heer Verwilghen heeft het woord.

De heer M. Verwilghen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik zal kort repliceren.

Ten eerste, het siert een minister dat hij zijn verantwoordelijkheid op zich

neemt. Ik blijf evenwel betreuren dat degene die aan de basis ligt, zijn verantwoordelijkheid niet op zich neemt, maar ze integendeel ontvlucht. Mijns inziens moeten wij ons afvragen of wij het nog langer dulden dat een minister van Leefmilieu met een karrevracht zonden van zijn voorganger wordt opgezadeld en zich voor die voorganger hier moet komen verantwoorden.

Ten tweede, de minister had het over overhaaste nachtelijke arbeid van een kabinetssecretaresse die moest samenwerken met iemand van de administratie, waardoor het werk onvoldragen was. Welnu, ik meen dat wij hier te doen hebben met een onvoldragen vrucht die naar de couveuse – dit is de Raad van State – had gemoeten, waarvan de vader is gaan lopen omdat hij het niet kon aanzien en waarvan de stiefvader ten slotte het naar de bergen heeft gestuurd om te genezen. Hopelijk komt het kind, in casu Vlarem 11-bis, gezond terug.

Ten derde, ik heb bedenkingen bij de werking van de Vlaamse regering. Ik neem aan dat wanneer een lid van deze instelling, die alle beslissingen collegiaal neemt, de spoedbehandeling inroept om geen advies aan de Raad van State te vragen, de andere leden dat zonder meer aanvaarden. Ik heb evenwel de indruk dat het is zoals het schaap dat de vaart is ingesprongen, waarna alle andere schapen het jammer genoeg zijn gevolgd en dan in dezelfde kolk verdrinken. In de toekomst zullen er voorzorgen moeten worden genomen tegen een dergelijk lichtzinnig gedrag van de ministers.

Ten slotte ga ik even in op het pleidooi van de minister – hij heeft dat in het verleden ook bepleit – voor verzachtende omstandigheden. Welnu, mijnheer de minister, de VLD-fractie veroordeelt u niet ter dood – dat kan ook niet – maar waarschuwt u dat u niet vrijuit gaat. Ik pleit overigens gedeeltelijk ook medeschuldig. Wij aanvaarden dat. Al-

leen blijven wij erbij dat het leefmilieu uiteindelijk de rekening betaalt.

De voorzitter : De heer Barbé heeft het woord.

De heer L. Barbé (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik zal kort drie opmerkingen formuleren.

Ten eerste, in een leefmilieubeleid gaat het voor de meeste inwoners om hun onmiddellijke omgeving. Het gaat om het vuil op de straat of de vergunningen voor bedrijven in hun buurt. Daarom moet bewezen worden dat er inderdaad een trendbreuk is, dat het anders kan. Precies inzake het vergunningenbeleid blijft de overheid struikelen en maakt zij de zaak nog erger. Dat is niet alleen nefast voor het milieu. Ook de mensen die geen verandering zien, zijn daarmee niet gediend.

Ten tweede, ik heb uiteraard aandachtig geluisterd naar de juridische uitleg van de minister. Hij had het over een omzendbrief, over regelingen in verband met het al of niet toekennen van schadevergoeding enzovoort. Ik geef toe dat er geen volledige willekeur is, maar de rechtsonzekerheid is vandaag groter dan gisteren. Dat is een goede zaak voor bedrijven die zich een dure advocaat kunnen permitteren en hierdoor meer kans maken op het winnen van een rechtsgeding. Ik betreur dat ten zeerste.

Ten derde kunnen we nog lang discussiëren over de timing van Vlarem II-bis. Er bestaat altijd een spanning tussen het respecteren van een timing en het afleveren van kwaliteitswerk. Als minister van Leefmilieu bent u echter verantwoordelijk voor het feit dat Vlarem 11-bis er nog steeds niet is en er in het beste geval slechts tegen half 1995 zal komen. Uw verhaaltje over de zeventien commissies en alles wat nog moest gebeuren komt mij niet geloofwaardig voor.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERK- ZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen deze namiddag om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

- De vergadering wordt gesloten om 12.15 uur.
-

BIJLAGE

VRAAG OM UITLEG

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 21)

Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Vergadering van woensdag 19 oktober 1994

Vaste verslaggever : de heer R. Deswaene, secretaris van de commissie

– **Vraag om uitleg van de heer F. Van den Eynde tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, in verband met de eindtermen lichamelijke opvoeding**

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De spreker heeft vernomen dat in de voorstellen van eindtermen lichamelijke opvoeding voor het secundair onderwijs onder meer 'sterk aanbevolen' zou zijn dat jongens en meisjes samen lichamelijke opvoeding zouden krijgen.

De spreker, en met hem vele leraars, verzet zich hiertegen, onder meer omdat jongens en meisjes lichamelijk anders gebouwd zijn en omdat ze ook lichamelijk anders functioneren. Zo wijst hij erop dat, voor wat de zwemsport betreft, meisjes reeds op 15-16 jaar het topniveau bereiken, terwijl dit voor jongens pas op latere leeftijd het geval is.

De spreker wenst van de minister te vernemen :

- 1) hoe de 'sterke aanbeveling' geïnterpreteerd moet worden ;
- 2) of de minister persoonlijk van mening is dat jongens en meisjes in het raam van de co-educatie samen moeten turnen ;
- 3) of er rekening wordt gehouden met de kritiek die het onderwijzend personeel hierop geuit heeft ;
- 4) of er reeds scholen zijn waar het gemengd turnen wordt toegepast, en zo ja, hoe dit door de betrokken leerlingen, leerkrachten en ouders wordt ervaren ;
- 5) of de coëducatie ook een besparingsdoel heeft.

2. Antwoord van de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken

De minister antwoordt als volgt :

1) Momenteel worden de eindtermen secundair onderwijs, conform artikel 6bis van de wet van 29 mei 1959 zoals gewijzigd bij artikel 3 van het decreet van 17 juni 1991, voorbereid door de Dienst voor Onderwijsontwikkeling (DVO). Nadien gaat de door de DVO voorbereide tekst voor advies naar de VLOR, en pas in een volgende fase wordt de tekst voorgelegd aan de minister. Momenteel heeft de minister dus geen formele kennis van de teksten die door de DVO worden voorbereid. De politieke verantwoordelijkheid van de minister begint pas te spelen op het moment dat de VLOR de door de DVO voorbereide eindtermen aan de minister voorlegt.

2) De minister kan niet bevestigen of er scholen zijn die momenteel het principe van de coëducatie in de lessen turnen toepassen. Elke school kan hier in alle vrijheid over beslissen. Deze keuze is een onderdeel van de pedagogische vrijheid van elke school. De minister vermoedt wel dat weinig scholen het principe van de coëducatie in de turnles zullen toepassen.

3) Het principe van de coëducatie in de turnles heeft alleszins geen enkel besparingsdoel. Indien een bepaalde school wenst te besparen op het aantal leraren lichamelijke opvoeding, kan zij de vrijgekomen omkadering voor andere vakken benutten. Budgettair betreft het hier dus een nuloperatie. Het groeperen van de leerlingen en het verdelen van de opdrachten over het toegekende urenpakket behoort tot de autonomie van de school.

3. Repliek

De spreker dankt de minister voor zijn open antwoord, maar hij wenst er nog de volgende bedenkingen aan toe te voegen :

1) Hij neemt aan dat de politieke verantwoordelijkheid van de minister momenteel nog niet speelt, maar anderzijds kan niet vermeden worden dat de voorbereidende teksten van een gezaghebbend orgaan als de DVO de nodige weerklank in de pers krijgen en dus om een ministeriële reactie vragen.

2) Volgens de partij van de spreker is het alleszins niet evident dat het principe van de coëducatie juist op de turnles wordt toegepast. Volgens haar betreft het hier een uitwas van de gelijkwaardigheidsidee.

De minister antwoordt dat ook hij geen voorstander is van een absoluut egalitarisme, maar dat hij wel voorstander is van een verregaande keuzevrijheid van iedereen om het gelijkheidsprincipe naar eigen inzichten toe te passen.